

NÁRODNÍ DIVADLO

ČÍSLO 8 / DUBEN 2020 / 137. SEZONA 2019–2020 / WWW.NARODNI-DIVADLO.CZ

SPECIÁLNÍ E-VYDÁNÍ

V KORONAKARANTÉNĚ

06

Šiju, šiješ, šijeme...

O šití roušek v Národním divadle

14

Duo SKUTR a Jan Kodet
o Bon Appétit!

21

#operanámprozpívá

25

#protancimetim

Národní divadlo

Opera

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE

Giacomo Puccini

TurandotDirigent: Jaroslav Kyzlink
Režie: Zuzana Gilhuus
23. a 25. 1. 2020

Jaromír Weinberger

**Švanda dudák /
Schwanda the Bagpiper**Dirigent: Zbyněk Müller
Režie: Vladimír Morávek
28. a 30. 5. 2020

Bohuslav Martinů

Špalíček / The Chap-BookDirigent: Jaroslav Kyzlink
Režie: Petr Zuska
25. a 26. 6. 2020STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE

Rodion Ščedrin

LolitaDirigent: Sergey Neller
Režie: Sláva Daubnerová
3. a 5. 10. 2019STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA

Karol Szymanowski

Král Roger / King RogerDirigent: Karl-Heinz Steffens
Režie: Mariusz Trelński
3. a 5. 4. 2020

KONCERTY / CONCERTS

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE**Zahajovací koncert sezony
2019/2020 ke 30. výročí
sametové revoluce**
Dirigent: Jaroslav Kyzlink
12. 9. 2019**Komorní koncert**

19. 10. 2019

Adventní koncertyDirigent: Jan Chalupský
Sbor a Orchestr Národního divadla
1., 8., 15. a 22. 12. 2019**Matiné ke 196. výročí narození
Bedřicha Smetany**
1. 3. 2020STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE**Mozartovy narozeniny 2020**
27. 1. 2020**Zaide**

10., 13. 4. 2020

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA**Slavnostní koncert
ke znovuotevření Státní opery**Dirigent: Karl-Heinz Steffens
5. 1. 2020

Činohra

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE

Sofoklés

Král Oidipús / Oedipus RexRežie: Jan Frič
5. a 6. 12. 2019STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE

Thomas Bernhard

**Oběd u Wittgensteina /
Lunch at Wittgenstein**Režie: Daniel Špinar
7. a 8. 11. 2019

Vincent Macaigne

Stát jsem já / I am a CountryRežie: Jan Mikulášek
12. a 13. 3. 2020

Fjodor Michajlovič Dostojevskij

Idiot / The IdiotRežie: Daniel Špinar
4. a 5. 6. 2020NOVÁ SCÉNA /
THE NEW STAGE

Witold Gombrowicz

Kosmos / CosmosRežie: Ivan Buraj
14. a 15. 11. 2019**Koncové světlo / The End Light**Režie: Jan Frič
27. a 28. 2. 2020

Katja Brunnerová

**Duchové jsou taky jenom lidi /
Ghosts are Only Humans Too**Režie: Kamila Polívková
14. a 15. 5. 2020

Balet

PREMIÉRY / PREMIERES

NÁRODNÍ DIVADLO /
THE NATIONAL THEATRE**Kylián – Mosty času / Bridges of Time**

Bella Figura

Gods and Dogs

Petite Mort

Šest tanců (Sechs Tänze)

Choreografie: Jíří Kylián

Hudba: Benjamin Britten, Dirk Haub-

rich, Ludwig van Beethoven, Wolfgang

Amadeus Mozart

13. 11. 2019

Oněgin / Onegin

Choreografie: John Cranko

Hudba: Kurt-Heinz Stolze

podle Petra Iljiče Čajkovského

20. 2. 2020

Zbyněk Matějů

Čarodějův učeň / Krabat

Choreografie: Jan Kodet

Hudba: Zbyněk Matějů

6. 6. 2020

STAVOVSKÉ DIVADLO /
THE ESTATES THEATRE**Leonce & Lena**

Choreografie: Christian Spuck

Hudba: Léo Delibes, Martin Donner,

Amilcare Ponchielli, Alfred Schnittke,

Johann Strauss ml., Johann Strauss

st., Josef Strauss, Bernd Alois

Zimmermann, Hank Cochran, Eartha

Kitt, The Mamas and the Papas

30. 11. 2019

STÁTNÍ OPERA /
THE STATE OPERA**Spící krasavice / Sleeping Beauty**

Hudba: Petr Iljič Čajkovskij

Choreografie: Marcia Haydée

21. 5. 2020

Laterna magika

PREMIÉRY / PREMIERES

NOVÁ SCÉNA /
THE NEW STAGE**Bon Appétit!**

Společný projekt Laterny magiky

a Baletu ND

Režie: SKUTR (Martin Kukučka

a Lukáš Trpišovský)

Choreografie: Jan Kodet

2. a 3. 4. 2020

Milí přátelé diváci!

Za léta u divadla mám nejrady dvě chvíle.

V odpoledních hodinách, někdy mezi třetí a čtvrtou, se zákulisí na chvíli vyprázdní. Skončily zkoušky, na jevišti se připravují dekorace, po chodbách visí vyčištěné a vyprané kostýmy na večerní představení. Je to chvíle mezi dopoledním ruchem, který je plný příprav na novou inscenaci, a podvečerním příchodem všech umělců, garderobiérek, maskérek, vlásenkářek, osvětlovačů, zvukařů, techniků a technikářů, uvaděček, inspicentů, asistentů a dalších profesí na večerní představení. Divadlo je v takové chvíli skoro prázdné, ale cítíte z uspořádání věcí na chodbách a v šatnách, z připravených prezenčních listin ve vrátnici i z vůně bufetu, že za chvíli tu zase všichni budou.

A pak je tu čas kolem půl sedmé ve foyeru i chodbách kolem hlediště. Začnou přicházet diváci. Jedni dřív, aby si užili prostředí divadla, popovídali si, měli klidný čas před představením, jiní přibíhají na poslední chvíli a hledají rychle své partnery a lístky a šatnu a místo v sále. Na všech je ale vidět, že dobře vědí, že vstupují do jiného světa, opouštějí všednost, budou teď žít část svého dne jinak, v jiné náladě a s jiným cílem.

Oba tyto časy mám rád proto, že jsou plně očekávání. Všech nás ze zákulisí na setkání s Vámi a všech Vás z chodeb a foyer na setkání s námi. Za chvíli přejdeme na scénu a do sálu a uvidíme se. Budeme společně nevšedně zažívat a nahlížet život, ze kterého jsme přišli.

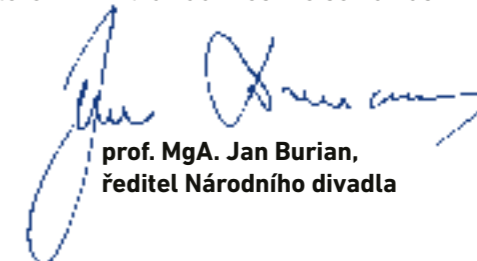
Poslední dny chodím v zákulisí a mohlo by se zdát, že je celý den odpoledne mezi třetí a čtvrtou. Ale není tomu tak. Nejen proto, že tu nevisí kostýmy na večer. Nikdo odsud před chvílí neodešel a nikdo za chvíli nepřijde. A je to cítit. Je tu najednou nějaký jiný vzduch, smutnější nálada, nepatřičná příchůť.

Podobně je tomu i v chodbách kolem hlediště. Vypadají stejně, ale mizí vůně, kterou cítíte, pokud bylo divadlo ještě včera plné lidí.

Každý z nás je teď v podobné situaci jako divadlo. Schází nám ty chvíle, které máme rádi. Okamžiky, kdy se připravujeme na setkání s lidmi, na něž se těšíme. O kterých víme, že s nimi prožijeme něco nevšedního, co z našeho života učiní lepší, hlubší, zajímavější zážitek. A to nejen v divadlech. Chybí nám rande, posezení v kavárně, setkání se spolužáky, večírky, koncerty...

Zároveň ale všichni, včetně nás divadelníků, už teď přemýšlíme, jak ta setkání, až tohle pomine, učinit lepší. A chápeme, jak si jich budeme vážit. Jak najednou nejsou samozřejmá. A v tom je možná i naše společná naděje. Uvědomíme si totiž silněji, jak se vzájemně potřebujeme. Uvidíme jasněji, jak velké množství lidí potřebujeme potkávat, aby měl náš život opravdový smysl. A věřím, že i čím dál víc budeme cítit, jak se ve skutečnosti máme rádi.

Milí diváci! Těšíme se na Vás!

prof. MgA. Jan Burian,
ředitel Národního divadla

FOTO: J. FULIN

Premieres
Premiéry
FOR THE 2019–2020 SEASON

SEZONY 2019–2020

Vrácení vstupného a další informace

VRÁCENÍ VSTUPNÉHO ZA ZRUŠENÁ PŘEDSTAVENÍ

Národní divadlo v souladu s rozhodnutím vlády o nouzovém stavu ruší do odvolání plánovaná představení všech souborů ve všech svých budovách. Všechny pokladny Národního divadla jsou uzavřeny. Vstupné za zrušená představení (vizte program) vám vrátíme do 90 dnů následovně:

- Zaplatili jste online, převodem nebo fakturou?**
Vrátíme platbu automaticky na účet, ze kterého byly vstupenky hrazeny.
- Koupili jste vstupenky v pokladně?**
Peníze vám vrátíme převodem. Prosím, vyplňte [následující formulář](#) nebo zašlete na e-mailovou adresu platbynapokladne@narodni-divadlo.cz následující údaje:
 - jméno, příjmení, číslo účtu, kam máme částku zaslat, dále termín a název představení;
 - číslo vstupenky (11místné číslo v pravém horním rohu vstupenky u čárového kódu);
 - u zahraničních plateb potřebujeme také: jméno majitele účtu, adresa majitele účtu, IBAN, SWIFT CODE.
- Zaplatili jste na dobírku nebo dárkovou poukázku?**
Peníze vám vrátíme převodem. Prosím, vyplňte [následující formulář](#) nebo zašlete na e-mailovou adresu objednavky@narodni-divadlo.cz následující údaje:
 - jméno, příjmení, číslo účtu, kam máme částku zaslat, dále termín a název představení;
 - číslo vstupenky (11místné číslo v pravém horním rohu vstupenky u čárového kódu);
 - u zahraničních plateb potřebujeme také: jméno majitele účtu, adresa majitele účtu, IBAN, SWIFT CODE.

- Máte vstupenky v rámci předplatného?**
Představení v rámci předplatného se odehrají v náhradním termínu. Budeme vás kontaktovat a informace také zveřejníme v sekci [Změny v předplatném](#) na našich webových stránkách.

- Koupili jste vstupenku u smluvních prodejců?**
Kontaktujte, prosím přímo prodejce.

- Nechci vrátit vstupné**
Vstupenku si uschovejte, při znovuotevření Národního divadla vás čeká [příjemné překvapení](#).

DALŠÍ INFORMACE

- Zahájení prodeje vstupenek na září**
Zahájení prodeje vstupenek na září je odloženo.
- Prodej předplatného na sezonu 2020/2021**
Prodej předplatného plánujeme zahájit 15. června v 9 hodin ráno, a to na webových stránkách i v pokladnách. Změny skupiny či míst v sálech budou možné od 29. června. Novým předplatitelům spustíme prodej 13. července. Jednotlivá představení do ledna 2021 uvolníme 1. srpna, další pak dle běžných pravidel prodeje vstupenek. Rozpis jednotlivých skupin bude z důvodu organizačních změn, přesunů a zrušení některých titulů změněn. Nové složení zveřejníme do konce května. Děkujeme za pochopení. Další dotazy: predplatne@narodni-divadlo.cz
- Pokladny**
Všechny pokladny Národního divadla jsou vzhledem ke stávající situaci až do odvolání uzavřeny.
- Archiv**
Do odvolání je pro veřejnost uzavřena také badatelna a knihovna Divadelního archivu Národního divadla.

INFOLINKA

Po–Ne 10–18 hodin
info@narodni-divadlo.cz
+420 771 127 909

Děkujeme za přízeň a těšíme se na opětovné setkání v hledištích našich divadel.

Těšíme se na vás

Národní divadlo připravilo v období mimořádného stavu speciální vizuál *Těšíme se na Vás*. Hlavním záměrem je jasně a optimisticky vyjádřit naději a víru v brzké navrácení klasického divadelního života. Kampaň je symbolicky věnována všem divadlům v České republice.

Fotografii prázdného hlediště Národního divadla dominuje šicí stroj na jevišti, který se stal jakousi mediální ikonou pospolitosti v mimořádné situaci nejen mezi divadelníky. Vzhledem k tomu, že se jedná o kampaň pro celý divadelní svět, vizuál jsme se rozhodli výjimečně zpracovat bez logotypu ND a sponzorské mapy.

Vizuál bude brzy k vidění na náměstí Václava Havla, na sociálních sítích i na outdoorových plochách v Praze.

Vážení čtenáři,

vzhledem k dočasnému uzavření divadla jsme z ekonomických důvodů a při ztížených možnostech distribuce přistoupili u časopisu k prozatímnímu řešení, a to k elektronické verzi, která vám však nabídne jiné zajímavé interaktivní možnosti. Všem, kdo mají předplacené zasílání výtisků, nabízíme prodloužení doručování poštou o ty měsíce, kdy bude situace toto řešení vyžadovat.

Děkujeme za pochopení

Nemůžeme na chatu, tak budeme na chatu

Z iniciativy Pražského kreativního centra i60 Publishers s.r.o. vyšel projekt, ke kterému se připojuje také Národní divadlo.

Z výzvy:

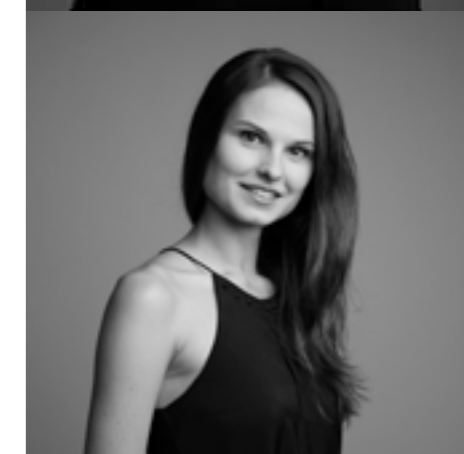
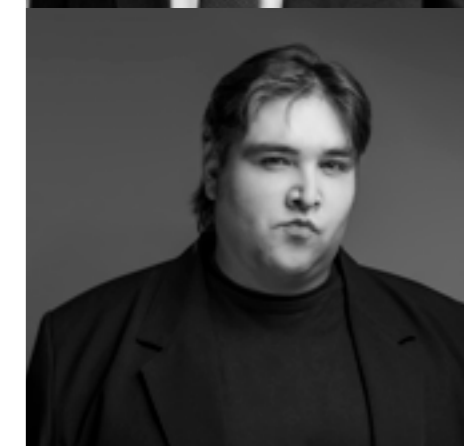
„V dnešní nelehké situaci se snažíme poskytnout seniorům, kteří patří mezi nejohroženější skupinu, na našem webu relevantní informace, podněty k aktivitě i zábavu. Vzhledem k naší více než půlmilionové čtenářské obci věříme, že jim to pomůže tuto dobu překlenout. Psychická pohoda a vyrovnanost je pro seniory klíčová v době, která v nich vzbuzuje spíše obavy a nejistotu. Rádi bychom nyní spustili projekt *Osobnosti pro seniory*, řečeno absolutním rýmem ‚Nemůžeme na chatu, tak budeme na chatu‘, a dali tak seniorům možnost diskutovat na internetu s osobnostmi, které jsou pro ně zajímavé.“

Těšit se můžete na chatování s ředitelem Národního divadla **prof. Janem Burianem**, operním pěvcem **Zdeňkem Plechem** a tanečnicí **Adamem a Radkou Zvonařovými**.

Termíny (vždy od 14.00):

1. dubna: Jan Burian
14. dubna: Adam a Radka Zvonařovi
15. dubna: Zdeněk Plech

www.i60.cz

Šiju, šiješ, šijeme... žiju, žiješ, žijeme aneb Zastavení neznamená stop!

GARDEROBIÉRKY a MASKÉRKY ND spojily síly a ve svých dílnách šijí roušky pro zaměstnance ND, ale i pro potřebná sociální zařízení. Ve chvíli nouze jim byl dokonce na neurčito a zdarma vypůjčen šicí stroj z neziskové organizace Sdílný generací a byly taktéž darovány vhodné látky, které jsou k šití potřeba. Tato rychlá akce vznikla pomocí internetové výzvy.

ZASTAVENÍ PRVNÍ

A nyní k tomu, jak vše probíhalo a probíhá. Vše začalo nápadem maskérek ND. Zeptali jsme se na to vedoucí maskérny v Národním divadle **TEREZY STÁRKOVÉ**.

Paní Stárková, v Národním divadle se šijí roušky a všichni se shodují, že tím, kdo to u nás v divadle odstartoval, jste byla vy. Jak k tomu došlo?

Impulsem byl článek o zlínském divadle, kde se šitím roušek začali. Byl to skvělý nápad! Tak jsme si s kolegyněmi z maskérny řekly, že bychom chtěly také přiložit ruku k dílu. Oslovila jsem tedy vedení, že bychom se s děvčaty rády do této aktivity zapojily a jestli by naše dílny mohly poskytnout nějaký vhodný materiál. Ještě ten samý den jsme se dohodli i s garderobou, která se s nadšením připojila. Dílny nám ochotně materiál poskytly, část materiálu jsme donesly i my a dokonce se našli i lidé, kteří nám nějaký materiál věnovali. A tak jsme začali šít. Když jsem se dozvěděla, že se zapojila i další naše divadla a dílny, velmi mě to potěšilo.

Jak jste na tom se šicími stroji?

No, to je horší. Máme tady v historické budově k dispozici jen čtyři stroje. Jedna kolegyně dokonce přinesla svůj soukromý, ale ten se za chvíli porouchal a chyběl. Byl zde fotograf (*Lukáš Bíba z Hospodářských novin, autor uvede-ných snímků – pozn. red.*), slyšel naše postesk-nutí a sám se nabídl, že zkusí oslovit lidi na Twi-teru, zda by nebyl někdo ochotný zapůjčit nám šicí stroj. A výsledkem byla urychlená pomoc jedné neziskové organizace, která šicí stroj zdarma dovezla. Za tuto pomoc jsme opravdu vděčné a velmi děkujeme i panu fotografovi za jeho ochotu a zprostředkování.

ZASTAVENÍ DRUHÉ

Fotografa **LUKÁŠE BÍBY** jsme se zeptali, jak to bylo, a zde je odpověď.

Byl jsem v Národním divadle fotit pro Hos-podářské noviny, a když jsem dofotil, zeptal jsem se, jestli můžu nějak pomoci, jestli dámy něco nepotřebují. Ony si jen tak mimochodem povzdychly, že jim chybí jeden z šicích strojů. Dal jsem to tedy na Twitter, začaly mi chodit nějaké reakce a mezi nimi byl i kontakt na jednu workshopovou dílnu. Z neziskovky Sdílny gena-rací krátce nato přivezli šicí stroj až do divadla. Dokonce dvakrát, protože ten první měl nějaký technický problém s kabelem. Řekl bych, že to byla taková rychlá řetězová reakce

ZASTAVENÍ TŘETÍ

A doplnění paní **ELIŠKY ŠILEROVÉ**, ředitelky neziskové organizace Sdílny generací.

Jak se k vám dostalo SOS z Národního divadla o potřebě šicího stroje?

Zavolał mi Lukáš Bíba, který právě fotil vaše dámy při šití roušek a slyšel, že chybí stroje. Dal na Twitter výzvu, někdo, kdo zase znal naše facebookové stránky, ho upozornil, že stroje nabízíme, tak mě kontaktoval. Šlo to rychle, druhý den už byl šicí stroj u vás v divadle.

Prý jste jeli dokonce nadvakrát?

Ano, bylo to trochu dobrodružství. Šicí stroje běžně používáme pro mezigenerační workshopy v Komunitním centru Žižkov, které je nyní zavřené a já sama se ve skladu, kde jsou stroje uložené, příliš nevyznám. Napoprvé jsem tam popadla krabici, ve které chyběl pedál. Podruhé jsem vzala stroj s porouchanou součástkou a nakonec jsem se vrátila pro ten první, ke kterému jsem našla zmíněný pedál. Bylo to tedy hektické, ale dobře to dopadlo a k předání nako-nec došlo dost rychle. Smáli jsme se s manže-lem, když jsme si potom dali dohromady, jak je pro nás Národní divadlo srdcová záležitost. On vytváří s MALL.TV projekt #kulturažije, kde domluvil prostor i pro Národní divadlo, a tchán (*Jiří Šiler – pozn. red.*) je členem Mecenášského klubu ND. Máme zkrátka divadlo rádi, chceme, aby pro všechny zase hrálo, a vážíme si toho, co nyní ve vašich dílnách děláte.

Jak vaše organizace vnímá dnešní situaci, je zájem o stroje a šití?

Zájem je vzhledem k situaci obrovský. Všechny naše šicí stroje i látky už máme u dobrovol-nic, které šijí roušky, ale hlásí se pořád další. Pomáhají i ti, co dlouho nešili, a musím říct, že se pořád zlepšují! Každý den jezdím s ušitými rouškami do nemocnic nebo k seniorům a vnímám navzdory těžké době velkou vděčnost a solidaritu. Kurzy nyní pořádat nemůžeme, už proto, že jejich součástí jsou senioři, tedy ti nejvíce ohrožení, tak aspoň dělám tohle.

Chtěla byste něco prostřednictvím našich stránek vzkázat?

Chtěla bych poděkovat všem dobrovolníkům, kteří šijí roušky a pomáhají. Děkuji za tu semknutost, soucit, vstřícnost a vzájemnost. Nakonec snad nebude tak zle. Svět se možná v těch nejzákladnějších věcech zlepšší.

<https://www.sdilny.com/>

1 Tereza Stárková
2 Garderobiérka Jana Salichová
3 Blanka Vaníčková, Tereza Stárková a Ivana Mikešová přebírají od Elišky Šilerové rouškový materiál
4 Maskérka Zuzana Vomáčková a Ivana Mikešová
5 Zuzana Vomáčková a Eliška Šilerová, ředitelka společnosti Sdílny generací, při předání šicího stroje
Foto: L. Bíba, Hospodářské noviny

ZASTAVENÍ ČTVRTÉ

JAROSLAVA WEISHAUPTOVÁ je vedoucí garderoby v Národním divadle. Za svou dlouholetou praxi toho v divadle zažila hodně, ale i pro ni je nová náplň práce neobvyklá. Původně plánovala, že bude mít při uzavření divadla víc času na přípravu stěhování suterénního skladu kostýmů, ke kterému má dojít vzhledem k plánované rekonstrukci podzemního parkingu. Kostýmy musí však počkat a paní Weishauptová zasedla spolu s dalšími kolegyněmi k šicím strojům.

Co bylo prvotním impulsem pro vaši aktivitu?
Výzva přišla z maskérny od Terezy Stárkové. Přidala se naše garderoba. Domluvili jsme se a začali šít. Jenže nám chyběl materiál, takže jsme oslovili vedení a záhy nám poslali z dílny na Floře zásoby vhodného materiálu. Pokud vím, přidaly se postupně i další švadlenky ve Státní opeře, ve Stavovském divadle a samozřejmě také velké dílny na Floře. Zkrátka, kdo v divadle umí trochu šít, tak šije. Ale v dílně nás nemůže být zase pohromadě vzhledem k nařízení vlády víc, tak šijeme i doma.

Jak vnímáte odhodlání mnoha dalších žen, ale i mužů pomoci s nedostatkem roušek? Co byste jim vzkázala?

Hlavně mám radost, jak se všichni semkli. Šije se nejen pro rodiny, ale i pro přátele, pro známé, dokonce i pro cizí lidi. U nás v domě visí například cedule: Kdo potřebujete roušky, obraťte se na byt ve 3. patře. Roušky se rozdávají v obchodě, ale třeba i v tramvaji. To například udělala naše kolegyně z garderoby Blanka Vaníčková, když jela po šítí v divadle domů.

Kolik se vás v garderobě sešlo a jak pracujete? Odděleně, nebo pospolu?

Moc pohromadě nejsme, maximálně tak čtyři v jedné dílně. To dodržujeme docela striktně. Ale je nás dost. Vezměte si, že jen v historické budově Národního divadla jsou čtyři patra a v každém je místnost garderoby. V prvním pro dámy, v druhém pro pány, pak pro sbor a nakonec pro balet. A jak už jsem říkala, šije se i ve Státní opeře, Stavovském, na Floře...

Máte nabídky od dalších členů divadla, že se nějak zapojí?

Ano, lidé se chtějí zapojit, volali například z Opery. Ale nemáme tak velkou kapacitu šicích strojů. Takže pomáhají zase jinak, například s rozvozem.

Kolik roušek vyšlo zatím z vašich rukou?

Tak to přesně opravdu nevím, nepočítáme to.

Na internetu je řada návodů. Jaký jste zvolili postup vy?

Skládání záhybů a na upevnění tkalouny nebo gumičky. Vše napřed vyvařit, usušit, vyžehlit, pak nastříhat obdélníky podle vzoru, začistit a poskládat a nakonec navléknout tkaloun či šňůrky do tunýlku nebo přišít.

Co vám dělalo zpočátku největší problémy?

Najít ten správný grif. První den nám to trvalo déle, ale postupně jsme získali praxi a jsme tu jak v manufaktuře. Ovšem střídáme se. Jedna stříhá, druhá žehlí, třetí šije, po nějaké době se zase prohodíme, jinak bychom to psychicky nevládli.

Kdybch k vám přišla, že potřebuji jako zaměstnanec ND roušku, dostanu ji od vás?

Ano, samozřejmě. Prvotním záměrem byly roušky pro Národní divadlo. Pak jsme se ale rozhodli našít i pro podolský Ústav pro matku a dítě (pro ně šila ještě před naší akcí doma po večerech garderobiérka Helena Chlupatá) a chceme dodat i do ústavu pro léčbu Alzheimerovy choroby, kde dožila paní Vlasta Chramostová. Šijeme pro toho, kdo potřebuje a sám nemá možnost si ji ušít.

Nemám šicí stroj a vlastně ani šít neumím.

Zvládla bych to ručně?

Zvládla, ale bude vám to trvat určitě déle (smích). To vám raději nějakou dáme. Ale musíte ji dobře ošetřovat.

⁷ Ivana Hajnová

⁸ Ivana Mikešová

¹¹ Blanka Vaníčková

¹² Jaroslava Weishauptová a Rostislav Šatala

Foto: L. Bíba, Hospodářské noviny

ŠIJU, ŠIJEŠ, ŠIJEME...

ZASTAVENÍ PÁTÉ

Obě dámy se zmiňovaly o tom, že materiál přišel z našich Ateliérů a dílen na Floře. Vedoucím odboru výroby kostýmů a vlásenek je **ALEŠ FRÝBA**. I on nám řekl několik stručných slov:

Ano, šijeme i tady. Pro zaměstnance Národního divadla to bylo už 3000 roušek a šijeme dál. Jsou tady i čalouníci, i ti mají šicí stroje. Přibližně čtyřicet krejčovských šije na čtyřiceti strojích. Končíme s výrobou 3000 roušek pro zaměstnance a už nadále šijeme roušky pro domovy seniorů a pečovatelskou službu. Denně vyrobíme přibližně 650 kusů.

ZASTAVENÍ ŠESTÉ

Roušky šije i **IVA JANŽUROVÁ**.
Důraz klade na pečlivou údržbu:

„Roušku má už každý chytrák! (me too)
Ale pravý inteligent –
ať už Young
i ať už v The end –
umí si ji také vyprat!”

Děkujeme všem, a nejen za rozhovory!

Dana Flídrová

¹³ Iva Mytýzková
¹⁵ Helena Čadková
¹⁸ Ludmila Horká
Foto: H. Smejkalová

Laterna magika

Vedoucí uměleckého souboru:
PAVEL KNOLLE

Zahrada je především silným vizuálním zážitkem. Choreografie Davida Stránského a Štěpána Pechara doplňují ilustrace mladé výtvarnice Terezy Bartůňkové. Její styl však nevychází z kreseb Trnkovy knihy, ale záměrně se vydává vlastní cestou. Ilustrace, které rozpohyboval grafik Erik Bartoš, vytváří krásně poetickou atmosféru plnou abstraktních i konkrétních obrazů (roztomilý ježeček přebíhající přes jeviště sklidil velký úspěch nejen u dětských diváků). (...) Národní divadlo má díky *Zahradě* lákadlo pro celou rodinu, které zaujme jak dospělé, tak i malé (ale možná diváčky přece jenom zkušenější) děti.
Pavla Haluzová, Informuji.cz

Skutečná vizuální hostina
Soňa Hanušová, Kulturio.cz

Zahrada

Scénář: **Pavel Knolle, Štěpán Pechar, David Stránský, Lukáš Trpišovský**
Režie: **Pavel Knolle**
Choreografie: **Štěpán Pechar, David Stránský**
Dramaturgie: **Lukáš Trpišovský**
Hudba: **Jan Šíkl**
Scéna: **Jan Brejcha, Mikoláš Zika**
Kostýmy: **Jan Brejcha, Pavel Knolle, Mikoláš Zika**
Výtvarník filmu a animace: **Tereza Bartůňková**
Animace a projekce: **Erik Bartoš**
Light-design: **Jan Dörner**

Gianvito Attimonelli
Foto: S. Gherciu

Bon Appétit!

Nový autorský projekt Laterny magiky
ve spolupráci s Baletem ND

Choreografie: **Jan Kodet**
Režie: **SKUTR**
(Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský)
Hudba: **Ivan Acher**
Scénografie: **Jakub Kopecký**
Kostýmy: **Simona Rybáková**

ODLOŽENO

Světová premiéra plánovaná
na 2. a 3. dubna 2020
na Nové scéně ND
se uskuteční v nejbližším
možném termínu

Bon Appétit! je apokalypsa i radost z palačinek

Vzhledem k pandemii koronaviru nevíme, kdy se naše „laterněmagická“ světová premiéra uskuteční, ale nyní vám přinášíme alespoň rozhovor o vzniku inscenace s hlavními tvůrci, choreografem **JANEM KODETEM** a režijním duem **SKUTR**, tedy **MARTINEM KUKUČKOU** a **LUKÁŠEM TRPIŠOVSKÝM**. Povíдали jsme si s nimi už v únoru (tedy ještě v době, kdy se lidé mohli shromažďovat) a nyní je pravděpodobně „všechno jinak“. Projekt, který vzniká pod hlavičkou Laterny magiky a ve spolupráci s Baletem ND, je autorskou inscenací rodící se z náhlých popudů a nápadů přímo na tanečním sále. Náš rozhovor tedy můžete považovat za jakýsi experiment – nakolik se opravdu představení, o kterém mluvíme, podobá představení, které nakonec uvidíme?

Začneme od Adama.

Jak vznikl námět inscenace – jídlo?

Jan Kodet: Původně jsme zpracovali jiné téma, které ale nakonec nepadlo na úrodnou půdu, museli jsme tedy nové najít poměrně rychle. Po hezké zkušenosti s baletem *Malá mořská víla*, kterou jsem chtěl dělat, protože miluju moře, jsem si řekl, že se vyplatí, když člověk pracuje s něčím, co má rád, pro co má slabost, co ho fascinuje. A mě vždycky fascinovalo jídlo, jídlo v jakékoli podobě, ve všech možných situacích. Inspiruje mě nejen pokrm, ale i způsob, jakým lidé jedí, za jakých okolností. Navíc hrozně rád vařím, když mám pro koho. Řekl jsem si, že se dá kolem toho tématu najít spousta metafor.

Martin Kukučka: Takže Honza bude o jídle mluvit tancem.

J.K.: Navíc jsem si přál udělat představení, které nebude stoprocentně seriózní. Ačkoli nepracujeme prvoplánově s humorem, doufám, se v něm objeví něco odlehčeného. To neznamená, že to bude jedna velká kulinářská show. Na jídle mne zajímá také moment setkávání, sociální prvek. Je jedno, jestli jdu nakupovat do tržnice nebo jestli pozvu přátele a uvařím jim, anebo třeba, co to znamená jít do restaurace sám se najíst. Všechno se pořád točí kolem tématu jídla.

Jak inscenace vzniká?

M.K.: Je to autorský projekt, což znamená, že není dopředu napsané libreto, které bychom v tuhle chvíli jenom naplňovali, ale všechno se vyvíjí najednou. Je daný určitý výtvarný materiál, vzniká hudební materiál, pohybový materiál, a to jsou věci, které se mezi sebou prolínají. V zásadě jsou tu dvě tematické roviny. Jedna je takovou lehkostí, radostí z jídla, z ochutnávání. Když člověk vidí někoho jíst, vzbuzuje to jeho vlastní chutě, podráždění smyslů. Pak jsou tu jiné aspekty a situace, třeba když člověk nemá s kým jíst, strašně rád vaří, ale najednou nemá pro koho, když si začne záměrně jídlo odírat anebo se ve stresu přejídá. S mnoha takovými motivy pracujeme, ale co nám to všechno přinese, uvidíme až v závěrečném okamžiku.

Jak dosahujete toho, aby měla inscenace pevný dramaturgický tvar a nezůstala skutečně jenom sledem dojmů a myšlenek?

J.K.: Je to proces, který je vždycky trochu riskantní, ale obvyklý. Když jsem jako tanečník působil v zahraničí, byl to jediný směr nebo způsob, jak se v oblasti současného tance nebo pohybového divadla na premiérách pracovalo. Vždy bylo nastolené nějaké

téma, které se objevovalo a zkoumalo, a sám jsem tak pracoval na svých dřívějších představeních v Arše nebo v Ponci. Samozřejmě ne každému divákovi tento přístup vyhovuje, protože divák má určitou svobodu vnímání a otvírání se tomu, co vidí na jevišti. A je hodně na něm, jak moc se i on zapojí a nechá se unést nebo vtáhnout. Tvorba je proces, který potřebuje čas. Tím jsme tlačeni, ale stejně myslím, že se nám daří fungovat v napojení s interprety na sále, hodně čerpáme z toho, jak jsou tanečníci schopní s námi komunikovat, zaangažovat se do tvorby, jak se otevrou. Dokonce jsme začínali od psaní textů.

Čím se inspirujete u interpretů nejvíc – pohybovým materiálem, vztahem k tématu, vzpomínkami?

J.K.: Vším. Pokud jde o pohybový materiál, ten mají prvotně daný mnou. Pracuji s ním a mění ho a pak se zase vrací ke mně, takže projde takovým trojím „hnětením“.

Vy tři jste spolu pracovali už mnohokrát. Čím je právě *Bon Appétit!* specifický?

M.K.: S Honzou jsme se zatím nikdy nepotkali na autorském projektu, doteď jsme vždycky pracovali na věcech hodně daných předem, ať už to byly naše režie činoherní a operní, do kterých Honza vstupoval jako choreograf, nebo jeho balety *Čarodějův učeň* nebo *Malá mořská víla*, které jsou dějové. I pro nás je to úplně nové. Je něco jiného, když člověk vidí před sebou linii jasně daných situací, a něco jiného je neustále se nechat překvapovat tím, co vzniká a přichází. Víme, že nestavíme příběhovou inscenaci, že to bude kaleidoskop chutí, které se na jevišti objeví. Některé budou třeba konkrétnější, jiné abstraktnější, kompozici i dramaturgii vytváří hodně i dynamika jednotlivých situací a jejich navazování. Je to pro nás cesta krajinou, která nás hodně překvapuje.

V podobném složení jste už pro Laternu magiku vytvořili inscenaci *Human Locomotion*, je to opravdu o tolik jiné?

J.K.: *Human Locomotion* pro mne z části už autorský byl, v tom smyslu, jak jsme se prolínali. Některé taneční scény vznikly vyloženě na popud Kubu Kopeckého, někdy na popud kluků, někdy já něco vytvořil a oni se tím nechali inspirovat. Ale bylo to představení, které chtěl dělat Kuba a měl ho hodně promyšlené, proto jsme se do toho mohli pustit na poslední chvíli. Bylo připravené libreto, které mělo pevné body, to tady není.

Vizuál představení
Foto: M. Stranka

Ale Jakub Kopecný na začátku inscenaci *Bon Appétit!* představil jako sedm obrazů z lidského života, zdálo se, že to je něco na způsob libreta. Drželi jste se této osnovy, nebo se pro vás stala spíš překážkou?

M. K.: Určitě ne, byla to pomoc, abychom se od něčeho odrazili. Téma by jinak bylo příliš široké – když se řekne *Bon Appétit!*, každý by si pod tím představil něco jiného, na začátku potřebuje celý tým mít záhytný bod. Ale takový, který může člověk během procesu tvorby opustit, protože nová, silnější témata, která se objeví, už kostru nutně nepotřebují.

Lukáš Trpišovský: Pro mne je podstatné, že jde o taneční představení, které má specifické výrazové prostředky. Sám ale nejsem člověk, který by od malíčka sledoval taneční představení nebo jim rozuměl, dalo mi hodně práce se k tomu propracovat. Když mi třeba Honza říkal, že vymysleli choreografii, kde se francouzsky mluví o tom, jak vyrobit palačinku, vůbec jsem si neuměl představit, jak to bude vypadat. Že se budu na něco takového dívat několik minut a bavit se, přestože nerozumím francouzsky. Tím chci říct, že jedna věc je přípravná fáze, kdy se musí vymyslet scénografie, kterou je potřeba zadat v obrovském předstihu do výroby, to je prostor, který by měl být univerzální s ohledem na to, jak se bude představení vyvíjet. Další kousky se formují postupně.

J. K.: Je těžké udělat výtvarný koncept tak brzy, skoro rok předtím, než začnou zkoušky na sále. Kubova scénografie a jeho schéma nám moc pomohly. Jsou tam určité situace, které využijeme. Scénografie nám ukotvuje prostor, určuje nějaký konkrétní prostor, takže o to víc si můžu

dovolit být v pohybech abstraktnější, dává to daleko větší svobodu pro pohyb, kterým nemusím odvyprávět některé věci přesně, což by třeba bylo potřeba, kdyby scéna byla prázdná.

L. T.: To původní schéma nám pomohlo najít další roviny významů. Když jsme začali uvažovat o životních fázích nebo o vztazích, zjišťovali jsme, že „Dobrou chuť“ může také znamenat, že mám chuť se potkat s druhým člověkem nebo se s ním pomilovat, nebo naopak existuje situace, kdy tohle přání může znamenat něco velmi ironického. Najednou jsme viděli, že to téma je mnohem širší.

M. K.: Ve velké instituci, jakou je Národní divadlo, se musí vyrobit scénografie, kostýmy a všechno naplánovat dopředu. Ale nemělo by se zapomínat, že i tanečník sám může být nositelem základní situace, také nás teprve práce s tanečnickými a s pohybovým materiálem „odstřelila“ dál k jiným věcem. Totiž tanec je tak geniální, že dokáže některé momenty vyjádřit v abstraktní formě, ale člověk přitom jednoznačně chápe smysl toho, na co se dívá. Když dáváte do dílen plány scénografie, musíte být extra popisní, co kdy jak kde se bude vyrábět a jak to bude vypadat. Setkávají se nám tu dva úplně odlišné světy. Snažíme se vyjádřit esence zážitků.

Jak poznáte, že už je proces u konce a že přišla chvíle zafixovat, co jste vytvořili?

M. K.: Představení není nikdy úplně hotové. Ale je to stejné, jako když malíř, i když vytváří abstraktní plátno, ví, že je hotové „ted“, prostě to pozná. Jinak některé věci jsou dané logicky, některé kompozičně, některé technickými okolnostmi, hudbou atd.

J. K.: Nesmíme si přestat klást otázky. A je to i o týmu, náš tým včetně Simony Rybákové, Kubu Kopecného i skladatele Ivana Achera je vybalancovaný, není tu nikdo, kdo by byl pasivní a jen plnil nějaký servis. Co člen, to osobnost a navíc zkušenost. Člověk musí neustále odpovídat, proč tohle ano, proč tamto ne...

M. K.: Je opravdu zajímavé, jak Honza vnímá hlavně pozitivní aspekty jídla, radost, společenství, na druhou stranu Kuba Kopecný se k jídlu vyjadřuje jako k věci, která je vlastně společenský, existenciální a ekologický problém, cítí v tom jakousi apokalypsu.

A necháváte ho, aby tohle téma do inscenace vnesl?

J. K.: Zatím hodně. Výtvarná stránka představení tuhle apokalypticko-existenciální rovinu nese, o to zajímavější je vedle toho položit najednou čirou radost z toho, že se vaří palačinky. To jsou právě ty kontrasty, které není třeba vysvětlovat, proto nemusíme mít příběh, motivy vedle sebe najednou vytvářejí jakési vnitřní drama.

M. K.: Environmentální téma se tam ukrade samo o sobě. Každý víme, že jídlo kromě těch krásných setkání a společenských událostí je také zdrojem neskutečného odpadu. Což znamená, že si večeři společně neužijeme, ale když člověk trošičku „odzoomuje“, vidí, že to má dvě strany. Každý zážitek a podnět má svůj smysl, má svoje pro i proti a neumíme zatím mít jedno, aniž bychom vytvořili druhé. Neděláme politické představení, které bude apelovat na společnost, ale zároveň bychom za *Bon Appétit!* možná chtěli napsat otazník.

Inspirativní je jistě i hudba Ivana Achera?

L. T.: Je to velká nositelka emoce, ale stejně jako u pohybu, těžko se o tom mluví od stolu. Pro mě je to první setkání s hudbou Ivana Achera při tvorbě inscenace, samozřejmě, že jsem ho potkával jako divák, ale poprvé vidím ten proces spolupráce.

J. K.: Tohle je čtvrté představení, co se mnou Ivan dělá. Myslím ve vztahu choreograf a hudební skladatel, nepočítám *Sternenhoch*, kde jsem byl jako interpret. Měli jsme ale poměrně dlouhou pauzu, poslední byla *Camouf! AGE* pro Balet ND (2009). Od té doby v mých očích a uších strašně vyrostl a vyzrál v ojedinělou tvůrčí osobnost. Je velmi otevřený, rozhodně nepíše jen jedním způsobem a jeho estetický záběr je velký. Tím že prostorové ukotvení *Bon Appétit!* je až industriální, i hudba je velmi moderně pojatá. Pracujeme vlastně s tématy určitých situací, které se snažím popsat. A Ivan píše hodně rychle. Někdy se stane, že přinese něco jiného, než jsem si představoval, a já jsem z toho nadšený. Snad jen jednou se stalo, že jsem tam chtěl něco upravit, a Ivan, než by to předělával, radši skladbu dal do šuplíku, že by jí byla škoda.

Všichni se v tvůrčím týmu znáte z mnoha inscenací. Pomáhají vám společné zkušenosti?

M. K.: Tak minimálně to pomáhá v tom, že se člověk odváží jít do takového typu autorského projektu, kde jsme si na začátku ani neřekli, jak přesně bude vypadat, jdeme do toho, pracujeme a máme měsíc do premiéry a pořád věříme, že jsme schopní společného pohledu. Díky vzájemnému uměleckému poznání hlavně člověk ví, jak kdo tvoří, a že si dokážeme každý představit svoji roli v rámci týmu.

Nestane se, že by se někdo začal se svým přístupem prosazovat na úkor ostatních?

M. K.: V každém projektu je někdo, kdo má právo veta. Tak jako jsme třeba pracovali na *Kytici*, kde Honza měl na starosti choreografii a Kuba i Simona vizuální část, byli jsme to my s Lukášem, kdo prostě určoval definitivní podobu. Teď máme taneční projekt a hlavou týmu je Honza. Všichni intuitivně cítí, že se to musí seběhnout u něj.

Co pro vás znamená jídlo?

M. K.: Já jsem člověk, který hrozně rád ochutnává. Rád cestuju, abych ochutnával. Negativní stránka jídla u mě je, že když mám nervy, přejídám se, je to jedna z věcí, které neumím ovládnout.

L. T.: To já, když jsem ve stresu, naopak nemůžu jíst. Vůbec to nemám jako kluci, někdy bych byl nejradši, kdyby se vynalezly nějaké univerzální granule a nemusel bych se jídlem zdržovat, ale to se týká chvíli, když mám moc práce. Kdo mě zná, ví, že v restauraci jsem většinou ten poslední, kdo dojídá, protože když už, tak si to užívám. Pro mě je jídlo spíš společenský zážitek. Ale neprožívám to tak jako kluci a nerad jdu do rizika. Jak říká Martin, řízek to u mě jistí. (smích).

M. K.: Proto nám taky s Lukášem někdy říkají „Fat Boy Slim“. (smích)

Je pro vás tahle inscenace něčím zvláštní, protože vzniká pro Laternu magiku, nebo je to pro vás soubor „jako každý jiný“?

J. K.: To určitě ne. Za sebe můžu říct, že v Laterně se v současné době setkali velmi zajímaví tanečníci, jejich kvalita, určitá zralost a otevřenost mi přijde svým způsobem ojedinělá. Současná generace interpretů je velmi inspirativní, myslím obecně, i tanečníků Baletu ND, celá skupina je fantastická.

Na druhou stranu jsme si už několikrát řekli, že nechceme být vázání formálně tím, že bychom chtěli vytvořit představení, které se po zhlédnutí dá označit jako typická nebo tradiční Laterna magika. Všichni jsme ve své tvorbě už dřív používali projekce, ještě než jsme se spolu setkali jako tvůrci, máme k tomu pozitivní vztah. Ale neznámá to, že budeme používat úplně tradiční postupy, konečně dneska už to proniklo do činoherních, operních i tanečních představení zcela organicky. Projekci se nezříkáme, ale chceme s nimi vytvořit jinou atmosféru, pracovat s nimi jinak.

M. K.: Mám radost, že Laterna magika není prostor, který by se stal muzeem k zachování konkrétního typu divadla, které nakombinovalo filmovou techniku s tancem a hraním, ale že je to platforma pro současné divadlo, které hledá. Objevovat a hledat, to je to hlavní.

L. T.: Podle mě je velká otázka, co to Laterna magika vlastně je. Může to být technický prostředek, ale ten bychom neměli šanci rozvíjet, protože možnosti se už technologicky zpřístupnily ostatním a nejde už o základní výzkum.

Pro někoho Laterna magika může být zajímavým spojením audiovizuální složky s tancem, pro další je to omezující pohled. Takže, co je Laterna? V tuhle chvíli určitě soubor tanečníků, pak technické a vizuální prostředky, které jsme všechny hodně akcentovali v *Human Locomotion*. Tady bude myslím převládat to, o čem mluvil už Honza, že je to taneční soubor, který je specifický a prací s ním vzniká specifická inscenace.

M. K.: Když má divák očekávání, že se na něco jde podívat, a nedostane to, tak rozumím, že může být zklamaný, otázkou je, kde bere právě to očekávání, že to takhle musí být. Myslím, že 21. století už dávno není stoletím rozdělení žánrů. Je tu divadlo a jednotlivé jevištní složky se mezi sebou kombinují, a člověk si pro to, co chce sdělit, vybírá některou jako dominantní. Laterna magika může být název, který se odkazuje na určitou historii, ale může také sama sebe definovat tím, že chce být prostorem pro nové vznikající divadlo a pro experimentování, které nemusí nutně být navázané na konkrétní formu. My vaříme taneční divadlo a doufáme, že si diváci na našem představení pochutnají, to je důležité a na to se těšíme.

Lucie Kocourková

Lukáš Trpišovský a Martin Kukučka (SKUTR)
Foto: P. Hejný

Jan Kodet a Simona Rybáková
Foto: P. Hejný

Online tréninky s Laternou magikou

Nemohou vystupovat, a tak pro své diváky vysílají **ONLINE CVIČENÍ** – to je dnešní realita mnoha tanečníků. Protože pro tanečníka je udržení kondice naprosto zásadní, má každý svůj vlastní způsob, jak trénovat nebo cvičit doma, a mnoho z nich jednodušší varianty sdílí na sociálních sítích – technologie jim umožňuje zůstat alespoň virtuálně v kontaktu s fanoušky. Tanečníci Laterny magiky nyní vysílají dopoledne přímo na facebookovém profilu souboru, hodinové lekce jsou zdarma, denně od 11.00.

Po týdnu cvičení Pilates s Ondřejem Martišem se do streamu zapojili další, aby lekce byly variabilnější a každý si našel to své. Sledující si mohou vyzkoušet i jednoduché hodiny baletu a současného tance, Laterna magika se tak snaží alespoň částečně vynahradit open class tréninky a lekce Studia Nové scény. Představujeme vám některé členy souboru, kteří jsou zároveň pedagogy tance:

ONDŘEJ
MARTIŠ

- Absolvent Taneční konzervatoře Brno, byl členem Jihočeského divadla České Budějovice a Divadla J. K. Tyla v Plzni
- Je rovněž muzikálovým tanečníkem
- Na Mezinárodní baletní soutěži v Plzni 2015 získal ocenění za současnou choreografii

Čemu se věnujete ve svých lekcích? Zvládne cvičit každý?

V mých lekcích jde o metodu Pilates, která se zaměřuje na stabilizaci těla, především jeho středu, a posílení všech svalových linií v komplexním zapojení. Ano, cvičit zvládne každý. Během lekce nabízím modifikace, které činí cvičení jednodušším, případně uvádím variace cviků pro lepší zvládnutí, a tím pádem i jeho provedení. Sám Joseph Pilates cvičil všechny cviky, které uvádím, až do vysokého věku 83 let.

Jaké styly nebo techniky učíte v „offline světě“?

V běžném offline světě mě oslovuje především taneční technika Jazz dance. Používá se především jako součást muzikálových produkcí. Sám vedu kurz s názvem Muzikál ve studiu Fidanceart v Plzni. Na lekcích se zaměřujeme na techniku, ale pravidelně připravujeme také dvě taneční čísla. Zde se hodně zaměřuji, aby to nebylo jen o krokových vazbách, snažím se vytvářet takovou malou show. Samozřejmě ale dbám na to, aby se v choreografiích objevovala i technika. Dále vedu kurzy Contemporary dance, ve kterých pracuji podobným způsobem. Zde bych chtěl poukázat na vysokou zdatnost

účastníků mých kurzů. Pro zábavu vedu i kurzy DanceWorkoutu, kde spojuji tanec a cardio s posilováním zábavným způsobem. Dále pravidelně spolupracuji s tanečním centrem Petry Parvoničové, taktéž v Plzni (DCPP). Pilates je pro mě nejnovější sféra, kde se rozvíjím. Technika mě pohltila a dovedu si představit svou budoucnost jako Pilates instruktor. Studio, kde si vytvářím certifikaci, je velmi příjemné a vždy se tam s radostí vracím (Simply Pilates Jiřího Janečka). Teď když je karanténa a jsem většinu času doma, jsem velmi vděčný za příležitost sdílet své nově nabyté znalosti a zpříjemňovat tím den svému širokému okolí. Nejvíce času věnuji odpočinku, na který v běžném provozu je času velmi málo. Hodně času trávím čtením a sledováním různých filmů a seriálů. To vše prokládám cestováním za rodinou a pro odraťování péči a vařím.

Má na vás karanténa nějaké další dopady? Jak se cítíte ohledně své budoucnosti?

Dopady? Zatím udržuji klidnou hlavu s pozitivní myslí a věřím, že všechna povinná a důležitá opatření budou co nejkratší. Trošku se to ve mně bije. Na jedné straně si velmi užívám volno a s tím spojené lenošení, hodně spánku atd., protože sám bych si ho jistě tak vcelku nenaplánoval, na druhé straně trošku závidím lidem, co chodí do práce. Zde jsou dvě roviny: mají zajištěný finanční příjem a zároveň mají režim a náplň dnů. Tím, že nejsem zvyklý mít tolik volného času, trošku nevím, co se sebou. Proto mě těší přízeň a ohlasy na živé vysílání Laterny magiky.

PAVLÍNA
ČERVÍKOVÁ

- Absolventka Taneční konzervatoře hl. m. Prahy a HAMU
- Kromě Laterny magiky účinkuje v Černém divadle Jiřího Srnce, spolupracuje se současnými choreografy ad.
- Natočila klip k písni Runaway amerického zpěváka Kanye Westa, se kterým účinkovala na večeru Video Music Awards v Los Angeles pro MTV a na jeho světovém turné k albu Dark Fantasy
- Choreografka a umělecká vedoucí Festivalového baletu Praha

Co čeká zájemce o online cvičení ve vašich lekcích?

V mých lekcích se budeme věnovat klasickému tanci – baletu, který bude přizpůsoben domácím podmínkám, tedy menšímu prostoru. Lekce bude trvat zhruba 60 minut. Budeme provádět protažení celého těla, základní cvičení u tyče (židle, stolu, kuchyňské linky...), cvičení na volnosti a skoky budou velmi omezeny.

Vystudovala jste pedagogiku tance. Věnujete se jí v „offline světě“ aktivně?

V „offline světě“ se věnuji výuce dětí od tří let, kde se jedná o tzv. pohybovou přípravku, která obsahuje rozvinutí základních pohybových dovedností, rozvinutí muzikálnosti a přirozené

tanečnosti. Dále vyučuji klasický tanec – balet – dospělé amatéry. Příležitostně pak vyučuji děti všech věkových kategorií klasický tanec, soudobé taneční techniky či baletní přípravu mladých sportovců, jako jsou skokani do vody nebo moderní gymnastky. Pedagogice se věnuji od absolvování Taneční konzervatoře hl. m. Prahy, což mě velmi oslovilo a přimělo právě i ke studiu pedagogiky na HAMU.

Jak na vás zatím působí omezení způsobené pandemií koronaviru a karanténou?

Jak na mě působí omezení způsobené pandemií koronaviru? Musím se přiznat, že si to prozatím velmi užívám. Odbourávám a léčím blokaci krční páteře a pohmožděného trapézového svalu, které jsem neměla šanci v „normálním“ divadelním zápřahu před premiérou šetřit, natož léčit. Mám krásné uklizeno. Každý den vařím, což miluji, a věnuji se více mým nejbližším a mé fence Máje. Mám spoustu času na čtení a přemýšlení... Ale samozřejmě mi chybí pohyb – tanec, jeviště, kamarádi a naše skvělá šatna v divadle... [smích] (zasvěcení pochopí). Pochopitelně doufám, že tento stav nepotrvá dlouho a brzy se všichni sejdem na baletním sále na živo.

ALEX
SADIROV

- Narodil se ve Lvově, vedle baletu vyrůstal na streetové/urban scéně, absolvoval na Taneční konzervatoři hl. m. Prahy v oboru klasický tanec
- Se souborem Bohemia Balet po studiích procestoval téměř celý svět
- Byl vybrán jako jediný tanečník a freestyler Bobbyho McFerrina na pražském koncertě s názvem Solo Show 2015, působil jako tanečník na koncertech Jiřího Korna, Karla Gotta a dalších českých umělců, stejně tak i v muzikálech
- Věnuje se hudební produkci a djingu, pořádá pravidelnou taneční událost Triple Shot Party na Nové scéně ND

Co nás čeká ve vašich lekcích?

Hodiny moderního tance. Současný tanec vychází z různých technik a každý pedagog si vytváří vlastní styl. Já si přeji, aby měl každý z pohybu radost a něco si z lekce pro sebe vzal. Když to bude posílení těla, zlepšení pohybové paměti, koordinace nebo různé provedení určitých pohybů, budu jen rád. Přál bych si, aby každý našel pro tanec ve svém životě místo.

Kde všude se věnujete výuce v „offline světě“?

Za normálních okolností učím lekce moderního tance Studia Nové scény zde v Laterně magice. Dále vyučuji na Mezinárodní Konzervatoři Praha a jsem lektorem a choreografem v Taneční škole ROXTON, kde jsem také vyrůstal.

Jak trávíte současné dny korona-krize?

Trávím hodně času s rodinou, to je moc fajn. Při prvním týdnu karantény jsem musel také dost času věnovat přípravě materiálů pro distanční výuku pro studenty konzervatoře, součástí jsou texty i videa, nezdá se to, ale jde o docela zdoluhavý proces. K tomu si užívám i chvíle s hudbou, vytvářím live DJ sety atd. Například předminulou neděli jsem hrál živý DJ set pro BlackBoxRadio (electronic, deep/tech house). K tomu tohle streamování s Laternou magikou, které se také musí připravit dopředu, takže zatím si na nedostatek práce nemohu stěžovat.

Činohra

Umělecký ředitel Činohry:
DANIEL ŠPINAR

Připravili jsme pro členy Mecenášského klubu

V minulém čísle našeho magazínu jsme našim mecenášům slíbili mimořádný program k projektům, které **MECENÁŠSKÝ KLUB** podpořil v tomto roce. A naše sliby jsme začali plnit hned v březnu, kdy jsme se společně vydali do Ateliérů a dílen Národního divadla.

Pod rukama švadlen, krejčovských, malířů, truhlářů a mnoha dalších se zde zrovna rodila nová inscenace Baletu ND *Spící krasavice*. Naši mecenáši tak jako první viděli již téměř hotové kostýmy, které hrají všemi barvami a třpytem, malované kulisy, fragmenty scény. I vy můžete zažít víc a být příště s námi! První březnový víkend jsme s našimi mecenáši a jejich dětmi vyrazili na představení Laterny magiky *Vidím nevidím*. Užili jsme si ho hned s dvojitým doprovodným programem – před představením jsme otevřeli své smysly na dílně „Co vlastně vidím, když nevidím“ a po představení nás šéf uměleckého souboru Laterny magiky Pavel Knolle provedl světem triků Laterny magiky. Neméně zábavy jsme si společně užili na baletní dílně k inscenaci *Leonce & Lena*, kde jsme si vyzkoušeli, jaké to je pohybovat se jako živé loutky.

Být mecenášem Národního divadla znamená zažít víc, odhalit svět za oponou, užít si osobní péči, pohodlně se usadit na vyprodaném představení.

Podpořte také vy Národní divadlo svým členstvím v Mecenášském klubu nebo adopcí jednoho z křesel ve Státní opeře!

Více na www.mecenasind.cz a www.kreslodoopery.cz.

↑
Z dílny „Co vlastně vidím, když nevidím“
Foto: Archiv MeK

←
Společná fotografie z nádvoří
Ateliérů a dílen ND
Foto: Archiv MeK

Alois a Vilém Mrštíkové Maryša

Hra, v níž o kafe vůbec nejde,
se, až to půjde, dočká 50. reprízy.

Režie: Jan Mikulášek
Hrají: Pavla Beretová, David Prachař, Matyáš Řezníček,
Vladimír Javorský, Taťjana Medvecká,
Filip Rajmont, Martina Preissová
a Kateřina Císařová j. h.

UVEDEME V NEJBLIŽŠÍM
MOŽNÉM TERMÍNU

×
Pavla Beretová a Matyáš Řezníček
Foto: M. Špelda

Kontakt:
mecenas@narodni-divadlo.cz,
www.mecenasind.cz

Další zajímavosti sledujte
na internetových stránkách nebo
na Facebooku a Instagramu.

Robert Mikluš

Anna Fialová a Petr Vančura
Foto: P. Neubert

Premiéra, která byla nebyla

Vincent Macaigne: Stát jsem já

Překlad: Zdeněk Bartoš
Režie: Jan Mikulášek
Dramaturgie: Marta Ljubková
Scéna: Marek Cpin
Kostýmy: Kateřina Štefková
Světelný design: Přemysl Janda
Video: Dominik Žižka

Hrají: Pavel Batěk, Robert Mikluš,
Zuzana Stivínová, Petr Vančura,
Anna Fialová, David Matásek,
Jiří Panzer j. h. a Štěpánka Pencová j. h.

**Světová
neoficiální premiéra:
12. března 2020
ve Stavovském divadle**

**Česká premiéra:
8. září 2020
ve Stavovském divadle**

ODLOŽENO

Vůbec první světové uvedení hry francouzského dramatika Vincenta Macaigne *Stát jsem já* mimo francouzskojazyčná jeviště mělo proběhnout letos v březnu: ve středu jedenáctého měla být předpremiéra a ve čtvrtek dvanáctého premiéra, na kterou slíbil dorazit i autor. Jenže k ničemu z toho nedošlo, protože od úterý 10. března od 18.00 začal v Česku platit zákaz sdružování více než sta osob (později samozřejmě ještě zpřísněný do stávající podoby), což ze dne na den vyřadilo z provozu skoro všechna divadla v zemi. Posledním veřejným uvedením chystané hry tak byla úterní dopolední generálka, které se zúčastnilo asi dvě stě diváků. Následně předpremiéra byla zrušena a premiéra se odehrála před skoro prázdným hledištěm – sedělo v něm pouze vedení divadla a hrstka kolegů, ani ne desítky osob. Apokalyptický příběh o vymírání světa tak dostal další, předem neplánovaný rozměr.

Samozřejmě nepřijel ani autor, ale poslal aspoň fotografický pozdrav z letiště, než se tam otočil a vyrazil zpátky domů. Vzhledem ke všem těmto okolnostem i názvu hry, která kromě zmíněného pojednává taky o podobách současné populistické politiky a kterou jsme na cestu do světa vybavili sloganem „Svět se nemusí zachraňovat, svět se musí bavit!“, si okamžitě po vyhlášení nového státního režimu, uzavírajícího veřejné instituce a omezujícího pohyb osob, nešlo nepomyslet o dramaturgickém týmu Činohry ND, že není trapně aktuální. (A dvakrát to platí, když si uvědomíme, že druhou čerstvě zrušenou inscenací se v březnu stalo *Koncové světlo*, pojednávající o posledních

věcech člověka. Sice se dočkalo premiéry, ale jinak mu k životu zatím bylo vyměřeno pouhých třináct dnů.) Neoficiální premiéru *Státu* jsme si dopřáli ze dvou důvodů: jednak jsme chtěli být spolu, dokud to ještě bylo možné – tušili jsme, že přijdou přísnější omezení. A jednak jsme čerstvě nazkoušené chtěli sehrát v kuse a bez přerušení, využít termín, který jsme v divadle měli, a hru si prostě užít v naprostém uvolnění, sami pro sebe a pro kamarády, jako oslavu divadla. A taky bez nervů, co na naši práci řekne třeba kritika. Premiéru, která neproběhla, jsme pojali jako mejdan, ostatně tak je vlastně Macaignova hra napsána – jako obraz doby, která žije z nekonečné zábavy. Slavit a užívat si, radovat se ve chvíli, kdy je se zábavou aspoň na nějakou dobu utrum, to byl existenciální zážitek, který si možná už nikdy dopřát nebudeme moct. Ostatně umělecký ředitel Činohry Daniel Špínar večer shrnul jednoznačně: „Včerejší neofiko premiéra byla čistá radost! Takovou atmosféru jsme zatím ve Stávku neměli, gratuluju všem!“ Z neoficiální premiéry *Státu* se tak pro zúčastněné stal možná vrchol letošní divadelní sezony. Nečekaný, ale o to silnější.

Na oficiální premiéru a oslavu všech států, které to, co nyní žijeme, přežily, se můžete těšit nezvykle v úterý 8. září 2020. Kdo by však byl netrpělivý, může si zatím [v našem e-shopu](#) koupit program k inscenaci, ten jsme totiž vydat stihli. Tak nashle v září, bude to velké.

Lukáš Novosad

Zuzana Stivínová
Foto: P. Neubert

> Autor hry *Stát jsem já* **Vincent Macaigne** se svou Marií, herečkou Pauline Lorillardovou, zdraví české tvůrce z pařížského letiště poté, co se dověděl, že do Prahy kvůli zrušené premiéře nepoletí.
Foto: V. Macaigne

v Tvůrci hry *Stát jsem já* na oplátku zdraví jejího autora do Francie.
Foto: M. Ljubková

Koncové světlo

Z ohlasů:

Režie: **Jan Frič**
Text a dramaturgie: **Jan Tošovský**
Scéna: **Matěj Sýkora**
Kostýmy: **Juliána Kvíčalová**
Hudba: **Mojmír Měchura**
Světlo: **Jan Hons Šušlebský, Roman Jajčík**
Video: **Roman Dušek** a kol.

Hrají: **Magdaléna Borová, Matyáš Řezníček, Jindřiška Dudziaková, Saša Rašilov** a **Mojmír Měchura** j. h.

Uvádíme:
od září 2020
na **Nové scéně**

Podívaná je to ale místy velkolepá a v českém divadle dosud nevídaná. Do hlediště vystřelují laserové paprsky a tančí nad ním. Scéna v jedovaté popartové barevnosti se plní projekcemi a kouřovými efekty. Z podzemí vyrůstá obří kamenný „totem“. Plane oheň všudypřítomné ropy. Celé to připomíná nějaký šílený rituál, zařikávání smrti nad troskami civilizace, v němž místo tanečnicků kolem ohně přebírají iracionálně se projevující technologie a mezi nimi se scénou potácejí zmatené groteskní bytosti. (...) *Koncové světlo* lze přijmout jako legitimní pokus uchopit

hraniční téma extrémními prostředky. Je to velmi profesionální představení a herci uprostřed pulzujících efektů obdivuhodně hájí své místo.

Marie Reslová, Aktuálně.cz, 2. března 2020

> Matyáš Řezníček s kolegy
Foto: P. Borecký

> Matyáš Řezníček, Magdaléna Borová, Saša Rašilov
Foto: P. Borecký

Katja Brunnerová Duchové jsou taky jenom lidi

Překlad: **Viktorie Knotková**
Režie: **Kamila Polívková**
Dramaturgie: **Nina Jacques**
Scéna: **Antonín Šilar**
Kostýmy: **Ivana Kanhäuserová**
Hudba: **Ivan Acher**
Světelný design: **Daniel Tesař**

Hrají: **Martina Preissová, Pavlína Štorková, Johanna Tesařová, Jan Bidlas, Vladimír Javorský, Jiří Štěpnička, Alois Švehlík, Radka Fidlerová** j. h. a **Zoja Oubramová** j. h.

Plánovaná česká premiéra:
29. října 2020
na Nové scéně

ODLOŽENO

Výzvy stáří na jevišti Nové scény

Dramatička **KATJA BRUNNEROVÁ** a spolu s ní režisérka **KAMILA POLÍVKOVÁ** se pokoušejí představit stáří jako část lidského života k diskusi, ke sdílení a hlavně jako téma k poznání a porozumění. Ostatně existuje vhodnější prostor k širokému mezigeneračnímu plénu, než je divadelní jeviště?

Simone de Beauvoir napsala svou impozantní osmi-setstránkovou esej *La vieillesse* (Stáří, do češtiny zatím nepřeložené dílo) v roce 1970 s následující předmlouvou: „Když se někomu zmíním, že pracuji na knize o stáří, často se setkávám s reakcí – proč se takovým tématem zabýváte? Vždyť přece nejste stará! To je ale smutné téma! A právě proto tuto knihu píšu. Společnost se vůči starým lidem nejenže provinila, ale domnívám se, že můžeme mluvit dokonce o zločinu. Aby toto barbarství před sebou obhájlila a sladila s humanistickou morálkou, kterou hlásá, dokázala starce přesunout do kategorie, kde už nejsou vnímáni jako plnohodnotní lidé. (...) Než stáří udeří na nás samotné, je vždycky tím, co se týká jen druhých (...). Ukazuje se, že musíme tuto otázku přemyslet úplně od začátku. Právě proto, že stáří je pečlivě umlčované, musíme prolomit ticho. A já žádám své čtenáře, aby toto ticho prolomili spolu se mnou.“ – A právě o to se pokusí inscenace *Duchové jsou taky jenom lidi*.

Je stáří konec, proces nebo stav? A jak ho definovat? Podle vědců, filosofů a spisovatelů dochází k dosažení vrcholu lidské pouti zhruba v půlce života. Ve chvíli, kdy se však pokusíme tento údaj přesně časově vřít, ukazuje se, že už není tak jednoduché tuto polovinu definovat – a není to jen proto, že zkrátka nevíme, kdy se jednotlivé osudy završí. Dle Hippokrata je tento vrchol dosažen v padesáti letech. Aristotelés míní, že tělo dosáhne svého dokonalého potenciálu zhruba v pětadvaceti letech, zatímco duše ho dosáhne zhruba v padesáti. Dante se zase domnívá, že proces stárnutí se započne kolem pětadvacátého roku života. V našich končinách je důchodový věk určen kolem pětadesátého roku. Ačkoliv můžeme namítnout, že doba dožití se během století, která tyto intelektuály děl, značně proměnila, nezdá se být jejich odhad až tak archaický.

Od nepaměti je diskuse nad fenoménem stárnutí rozpolcena mezi regresivní a progresivní perspektivu.

Americký gerontolog Lansing formuloval následující definici stárnutí: „Progresivní proces nepříznivých změn, které se zpravidla vážou k fenoménu plynutí času. Tento proces se začíná viditelně projevat ve chvíli dospění a nevyhnutelně ústí ve smrt.“ V průběhu stárnutí z biologického pohledu nedochází k žádnému pozitivnímu procesu. Vše logicky míří ke zhoršování tělesných funkcí, až nakonec tělo vypoví službu úplně. Stáří je z biologického hlediska chápáno jako výrazná regrese tělesných funkcí. Avšak kulturně se tento pohled zdá být složitější. Stáří je často vnímáno jako privilegované období lidské existence: došlo k nabití nezanedbatelného množství zkušeností, z toho plynoucího poznání a moudrosti, a také k dosažení určitého vnitřního míru a pokoje. Podle této perspektivy by tedy lidský život neměl doznat úpadku. Skoro se zdá, jako by se ordinární stařec dokázal vyrovnat zkušenému zenovému mistrovi. My však dobře víme, že staří lidé se dokážou chovat i vzpurně, závistivě, pociťují nadále touhy tělesné i materiální... Zkrátka se projevují dokonale lidsky. Jak se vypořádat s faktem, že nám tělo odchází, ale ambice chceme mít i nadále? Tělo dosluhuje, vědomí pracuje, život pokračuje. Dochází k úžasnému dramatickému potenciálu a vnitřnímu napětí už z podstaty vztahu tělesného a duševního. Jak tvrdí Simone de Beauvoir, stárnutí je možné nahlédnout pouze v jeho celistvosti. Není pouze biologickým, ale do značné míry i kulturním fenoménem. A jako takový by měl být zobrazen i v nejnovější inscenaci Činohry na Nové scéně. Jako fenomén hluboce lidský, ve své nastavené i odvrácené tváři. Inscenace se pokusí nahlédnout empaticky, ale zároveň neromantizující pohled na stárnutí jedince, a tím nám snad umožní podívat se do tváře osudu, který nás všechny nevyhnutelně čeká.

Nina Jacques

Fjodor Michajlovič Dostojevskij

Idiot

Všichni ho mají za blázna – a on přitom jen mluví pravdu

Překlad: **Libor Dvořák**
Dramatizace a režie: **Daniel Špinar**
Dramaturgie: **Ilona Smejkalová**
Scéna: **Henrich Boráros**
Kostýmy: **Linda Boráros**
Hudba: **Jakub Kudláč**
Light design: **Martin Špetlík**

Hrají: **Patrik Děrgel, Igor Orozovič, Tereza Vilišová, Vladislav Beneš, David Prachař, Alena Štrébllová, Anna Fialová, Jindřiška Dudziaková, Petr Vančura, Lucie Polišenská, Ondřej Pavelka, Lucie Juříčková, Robert Mikluš, Filip Rajmont, Radúz Mácha, Magdaléna Borová** a v dětské roli **Josef Grec** a **Jan Vokrouhlecký**

Plánovaná česká premiéra:
19. listopadu 2020
ve Stavovském divadle

ODLOŽENO

Jeden z nejvýznamnějších světových prozaiků a předchůdce moderní psychologické prózy Fjodor Michajlovič Dostojevskij vytvořil své dílo v druhé polovině devatenáctého století, jeho romány však dodnes patří mezi časté divadelní náměty. K těm nejoblíbenějším bezesporu náleží *Idiot*, v němž se autor pokusil o téměř nadlidský úkol – o vytvoření veskrze kladného hrdiny, o ztělesnění dobra v jediném člověku, o zobrazení naprosto mravní čistoty i bezúhonnosti. Pokusil se popsat příběh člověka, podobného svou povahou možná Donu Quijotovi, možná dokonce samotnému Kristu.

Byla to pochopitelná snaha, protože Dostojevskij sám si prošel mnohými útrapami, a dokázal se tak vcítit do lidí z okraje společnosti. Ve svých románech rozebíral složité povahy osob s psychickými poruchami, věnoval se prostitutkám, zločincům i revolucionářům. Konstrukce jeho děl má daleko k „realistickému“ románu; skrze vnější fabuli, jakousi nepravděpodobnou detektivku, v nich vždy prosítvá jiná realita. Jenže nikoli realita empirického, vnějšího žití nebo životních

podmínek, ani realita zemí z typů. Pro Dostojevského „reálné“ značí duchovní hlubinu člověka, osud lidského ducha. A také vztah člověka a Boha, člověka a ďábla, ideje, jimiž člověk žije.

Narodil se roku 1821 v Moskvě, v rodině lékaře. Vystudoval vojenskou technickou učiliště, obor konstrukce mostů, ovšem rozhodl se věnovat literatuře. Coby člen skupiny utopických socialistů, bojujících proti caru Mikuláši I., byl roku 1849 spolu s dalšími členy organizace odsouzen k trestu smrti. Těsně před popravou byl trest změněn nejprve na čtyři roky kázně, později na nucené práce na Sibiři. Ve vyhnanství strávil spisovatel deset let, dostal se na psychické a existenciální dno a onemocněl epilepsi. Vězení jej změnilo. Odmítal se sžít se soudobým

Ruskem a usiloval o nápravu společnosti (proto se třeba bránil vymoženostem vyspělé Evropy). Zásadní potřebu změny viděl zejména ve vnitřní proměně jedince, v návratu k pokoře, v respektování ruských tradic. Přál si vytvořit společnost podle křesťanských ideálů, radikálního převratu se ale bál. I když carovu přízeň nakonec získal, policie jej až do smrti nepřestala sledovat. Zemřel v roce 1881 na plicní krvácení spojené s rozedmou plic a epileptickým záchvatem. Nelehké byly i jeho posmrtné osudy. Po VŘSR sice byl oficiální ideologii příznivě přijímán, v roce 1921 se dokonce vzpomínalo sté výročí jeho narození a Lenin schválil projekt jeho pomníku, který byl roku 1935 opravdu odhalen na Cvetnom bulvare v Moskvě. Leč o rok později byl monument přestěhován na odlehlejší místo a po kampani v roce 1947 se Dostojevskij ocitl na indexu zakázaných autorů a kapitola o něm byla vyřazena z učebnic literatury. Kampani byla ukončena až po Stalinově smrti, nakonec vyšly i autorovy desetisvazkové spisy včetně pro režim nejproblematičtějších *Běsů*.

Dostojevského trauma a zážitek „odložené smrti“ se promítly i do románu *Idiot* otázkou, jaké by bylo prožít život ve stavu nekonečného vděku a štědrosti? Hrdinou je kníže Lev Nikolajevič Myškin, nedolčený epileptik, jenž se po dlouhé době strávené v sanatoriu vrací do Petrohradu. A také do ruské společnosti, v níž je zprvu kvůli své chorobě označován za „idiota“, ale její předsudky svým chováním dovede rychle měnit a většinou dokonce vyvrátit. S lehkostí hraničící se samozřejmostí totiž dokáže své okolí přesvědčit o čistotě svého charakteru, aniž si to dík své skromnosti vlastně uvědomuje. Tak si postupně získává sympatie a úctu mnoha lidí ze svého okolí, až se nakonec sám stává dalším článkem nemocné společnosti a je jí pohlčen...

V Národním divadle se *Idiot* naposledy objevil v roce 2001, tehdy stejně jako v naší inscenaci stanul na jevišti Stavovského divadla. „Myslím, že nazrál čas, aby se ve společnosti zahlcené hyperkorektností a alibismem zase objevil hrdina, který dělá, co cítí, a říká, co si myslí,“ dodává k uvedení své dramaturgice románu režisér Daniel Špinar, jenž se k Dostojevskému vrací potřetí – nejprve jako absolventskou inscenací převedl na jeviště DISKU *Bratry Karamazovy*, později v Opeře ND režíroval Janáčkovu dílo *Z mrtvého domu*, které skladatel napsal právě podle Dostojevského románu. Potřetí tedy v Činohře v novém překladu vynikajícího překladatele, rusisty a novináře Libora Dvořáka a v hlavních rolích s Patrikem Děrgelem, Terezou Vilišovou a Igorem Orozovičem.

Ilona Smejkalová

FOTO: D. & L. DOSTÁLKOVY

Katja Brunnerová
Foto: K. Ribbe

PĚTIHVĚZDIČKOVÁ BANKA K VAŠIM SLUŽBÁM

Již po páté za sebou jsme získali titul Klientsky nejpřívětivější banka roku. Vážíme si toho a děkujeme především Vám – našim klientům!

www.rb.cz

2019 2018 2017 2016 2015

Banka inspirovaná klienty

Činohra v časech korona- karantény

Mohlo by se zdát, že divadlo, jež bylo z úředního rozhodnutí uzavřeno a ocitlo se tak bez herců, bez techniků a samozřejmě bez obecnstva, se nutně ocitá v nečinnosti a propadá trudnomyslnosti. Jenže to by nesmělo být divadlo – živel hravý, který si cestu k divákům dokáže najít vždycky a porůznu. Činohra ND sice na rozdíl od jiných tuzemských scén nezareagovala na nově nastolený státní režim úplné karantény tím, že by přehrávala své inscenace online (to by nešlo už proto, kolik lidí jednotlivé hry obstarává, ani proto, že jsou režírovány na prostor velkého jeviště, který podomácku spíchnuté improvizované video nedokáže obsáhnout), přesto zahálkou netrpíme.

Rozhodli jsme se spojit své síly a vytvářet pro vás, své diváky, také v těchto nezvyklých podmínkách obsah úplně nový. Proto takřka několikrát denně zásobujeme svůj **kanál na Youtube** i svůj **profil na Facebooku** videopříspěvky – a máme pro vás seriály různých žánrů, takže si můžete vybírat podle toho, kterému zrovna holdujete.

MISANTROPOVO EKOLOGICKÉ OKÉNKO

„A co když ten *koronavirus* je *antivir*? Proti viru, který napadl planetu. Lidstvu.“ – Bonmoty rostou jako houby po radioaktivním spadu. Minule jsem se loučil výzvou buďme lokální a ejhle, odvrácená tvář globalizace mrkla okem, cinkla zubem a Alza má nedostatek webkamer, protože spojení s Čínou je chatrné. Třeba i potraviny přestanem dovážet přes půlku světa. A možná zjistíš, že španělské rajče v lednu ani letní obskakování nezletilých dívek v Thajsku nepotřebuješ. Až se ve jménu záchrany civilizace bude rozpumpovávat ekonomika a startovat modla růstu, bude dobře si bonmot z úvodu připomenout jiným:

„Celostátní karantény, rušení letů, veřejných akcí, enormní zásahy do životů... Až to skončí, bude se snad mnohem víc lidí ptát, jak je možné, že když čelíme reálné hrozbě destrukce životního prostředí pro současné i budoucí generace v globálním měřítku v důsledku klimatické krize, posloucháme pořád dokola: nedá se nic dělat, nemůžeme se omezovat, bůhví co bude, nedá se to zastavit...“ A tak se modlí, aby se kvůli znovuoživení trhu nezapomnělo na klimatické dohody. Třeba *European Green Deal* – balíček opatření Evropské komise, který má občanům a společností zajistit přechod na udržitelnější, ekologičtější hospodářství. Úsilí, aby se Evropa do roku 2050 stala prvním klimaticky neutrálním kontinentem. Snižování emisí. Investice do výzkumu a inovací. Transformace ekonomiky tak, aby byla dlouhodobě udržitelná, aby byl možný její růst bez zvyšování využívání přírodních zdrojů. Akční plán pro oběhové hospodářství. Strategie výroby potravin „od zemědělce ke spotřebiteli“. Ochrana přírodního prostředí. Snaha o biologickou rozmanitost... Nebo prostě miň žrát.

Příště něco z knihy *Jób* nebo ze *Zjevení Janova* a zatančíme si na *Kolej Yesterday*.

Jan Frič

NÁMESTÍČKO

Proběhla devadesátá repríza inscenace *Manon Lescaut* a diváci vyprodané historické budovy plakali nefalšovaným dojetím. Tým inscenace a herci sželi též – zejména když viděli, jak se zub času za čtyři roky podepsal na jejich vizáži.

Radost nám přinesly výsledky Cen divadelní kritiky – scénograf **Jakub Kopecký** vyhrál za *Kytici* Scénografií roku, inscenace *Kytice* navíc obsadila druhé místo v kategorii Inscenace roku. V anketě serveru *l.divadlo.cz* zvítězila *Kytice* i v hlasování poroty a diváků. Ze svých karanténních azytů oceněným gratulujeme.

A další ocenění! **Ladislav Mrkvíčka** získal za ztvárnění Tondy – jednoho z dvojice seniorů, kteří se ve filmu *Stáří* rozhodnou vzít spravedlnost do vlastních rukou a konečně definitivně ztrestat zločinného komunistického prokurátora – Českého lva za nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli. Svému bývalému kolegovi gratuluje s radostí celá Činohra.

Tři čtvrtiny dramaturgie Činohry ND oslavily v březnu narozeniny. **Jan Tošovský** je prožil stylově – přechodem Krkonoše a ztrátou telefonu. Narozeniny **Ilony Smejkalové** a **Niny Jacques** připadly, bohužel, do karanténního období, a tak obě jmenované mohly maximálně několikrát přejít vlastní obyvák a ztratit u toho část váhy, kterou v izolaci nabraly.

Pořídil video na činoherní Youtube se pokusila i herečka **Táňa Medvecká**. Vzhledem ke své brilantní znalosti angličtiny chtěla natočit dvojjazyčnou verzi Erbenova *Vodníka*. Tvrdí, že její video bylo tak hrozné, že se stýděla ukázat je i vlastnímu manželovi. A jelikož je to filmový dramaturg a navíc pedagog FAMU, její obavě rozumíme a na sdílení videa nenaléháme.

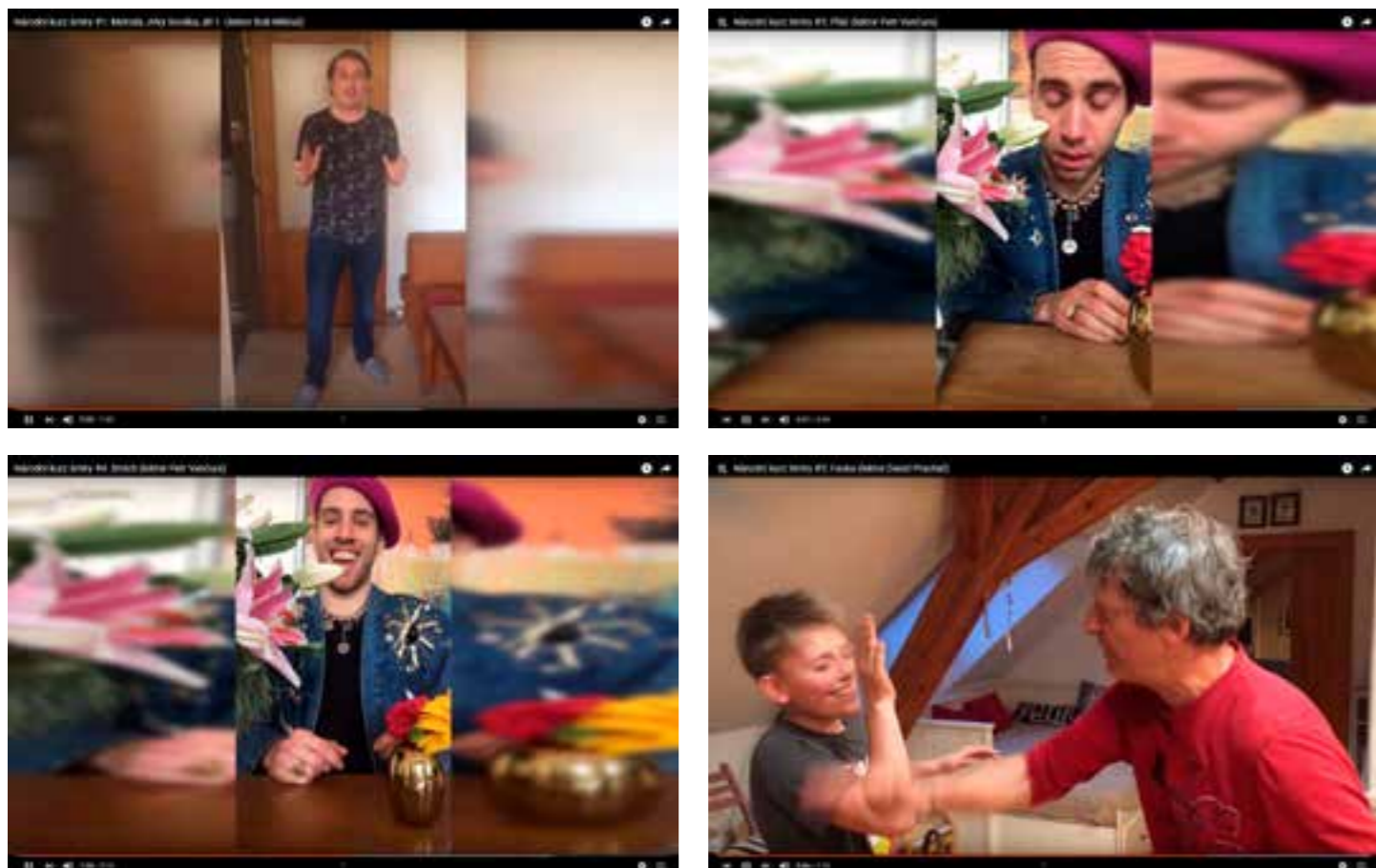
Fotovýzva: #noste_roušky

Začali jsme **fotografickou výzvou** našich herců za nošení roušek.

Národní kurz herecké šmíry

Pokračujeme *Národním kurzem herecké šmíry*, v němž se dozvíte herecké finty, které vám mohou pomoci i v běžném životě. Dosud **BOB MIKLUŠ** vysvětlil, jak se po vzoru Jiřího Sováka správně rozhlížet kolem sebe a jak správně artikulovat, **PETR VANČURA** předvedl, jak kohokoli donutit k pláči i k smíchu, a **DAVID PRACHAŘ** se nebál odhalit tajemství pravé české facky. Další budou následovat.

Tahák pro školáky a studenty

Případné potíže s výpadky školní výuky se v populární sérii *Tahák pro školáky a studenty* rozhodla napravit na úpěnlivou prosbu své neteře a později na přímlyvy svých dychtivých učitelských přátel teta **MARTA LJUBKOVÁ**, která na zápraží své chalupy už stačila dětem fyzicky přítomným i vzdáleně připojeným vysvětlit, co nebo kdo to byli a jsou **Molière**, **Václav Havel**, **Anton Pavlovič Čechov**, ba dokonce **berlínská divadelní scéna** a **tuzemské národní obrození**.

Karanténní chvilka poezie

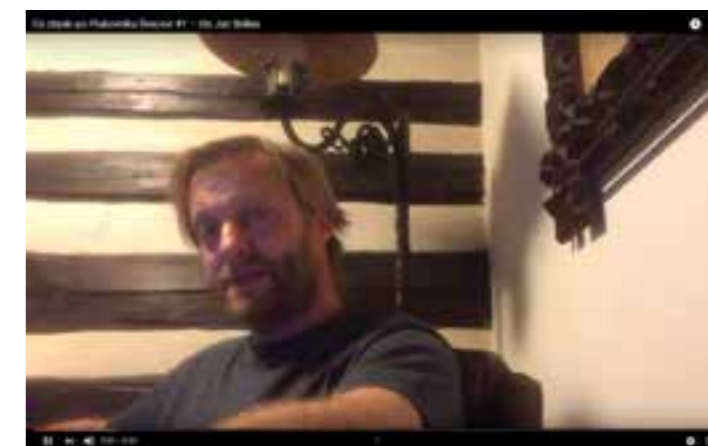
Jinak k novým životním podmínkám přistoupil ve své *Karanténní chvilce poezie* **IGOR OROZOVIČ**, který na rozdíl od svých výkonů na jevišti neváhá při **domácím přednesu uměleckého textu** se zcela obléknout a po vzoru svých oblíbených tvůrců si zapálit (což se v Národním, jak víte, nesmí) či **přihnout si z púllitru**. Dokonce už začal u klavíru zcela vážně zpívat a **děkovat lékařům a zdravotníkům**.

Hlas z hloubi hvozdů

Coby externista do výkladů „tetičce Martě“ vstupuje dramaturg **JAN TOŠOVSKÝ**, jenž z hloubi hvozdů, v nichž je ztracen, přidal **přednes Máchova Máje** i rozjímání o tom, co začal být jeho autor. Depresi z lesního osamění následně tentýž kantor podtrhl, když držel **výklad o Ibsenovi a Brechtovi**. Těžko pomyslet, do jakých temných vod se tento tvůrce odváží přístě. Tošovský totiž obstarává také žánr nejtěžší – předtočené **dramaturgické úvody k předtočeným projevům vrcholných ústavních činitelů**. Velký ohlas vzbudila zejména **precizní analýza prezidentského projevu**, jenž jako by vznikl jenom kvůli ní. Tošovský svými výstupy de facto ještě před začátkem vysílání ČT3 příkladně suploval činnost oblíbených televizních hlasatelek.

Co po nás zbyde

Hlasatelské práci se rozhodli věnovat i herci a herečky v seriálu čtených recenzí činoherních inscenací, nazvaném vzhledem k současné situaci dostatečně funerálně *Co po nás zbyde*: **Matyáš Řezníček** předkládá hodnocení *Koncového světla*, **David Prachař** vzpomíná na ohlasy *Kouzelné země*, **Jan Bidlas** udává, jak to bylo s *Plukovníkem Švecem*. A **Iva Janžurová** uvádí *Audienci pro královnu*. Závěrem upozorňujeme, že videa stříhají **Dominik Žižka**, **Jakub Kudláč** (ten upravuje a stříhá audio) a kmenový režisér Činohry ND **Jan Frič** a i přes provizorní podmínky svého azylu je vytvářejí v nejlepší možné kvalitě. Ostatně jak říká Frič: „Když všichni mají šátek přes pusy a vypadají jak kovboje, je potřeba aplikovat kovbojskou čest!“ A aby toho nebylo málo, vbrzku zpřístupíme své arkádové počítačové hry a spustíme podcast. Těšte se.

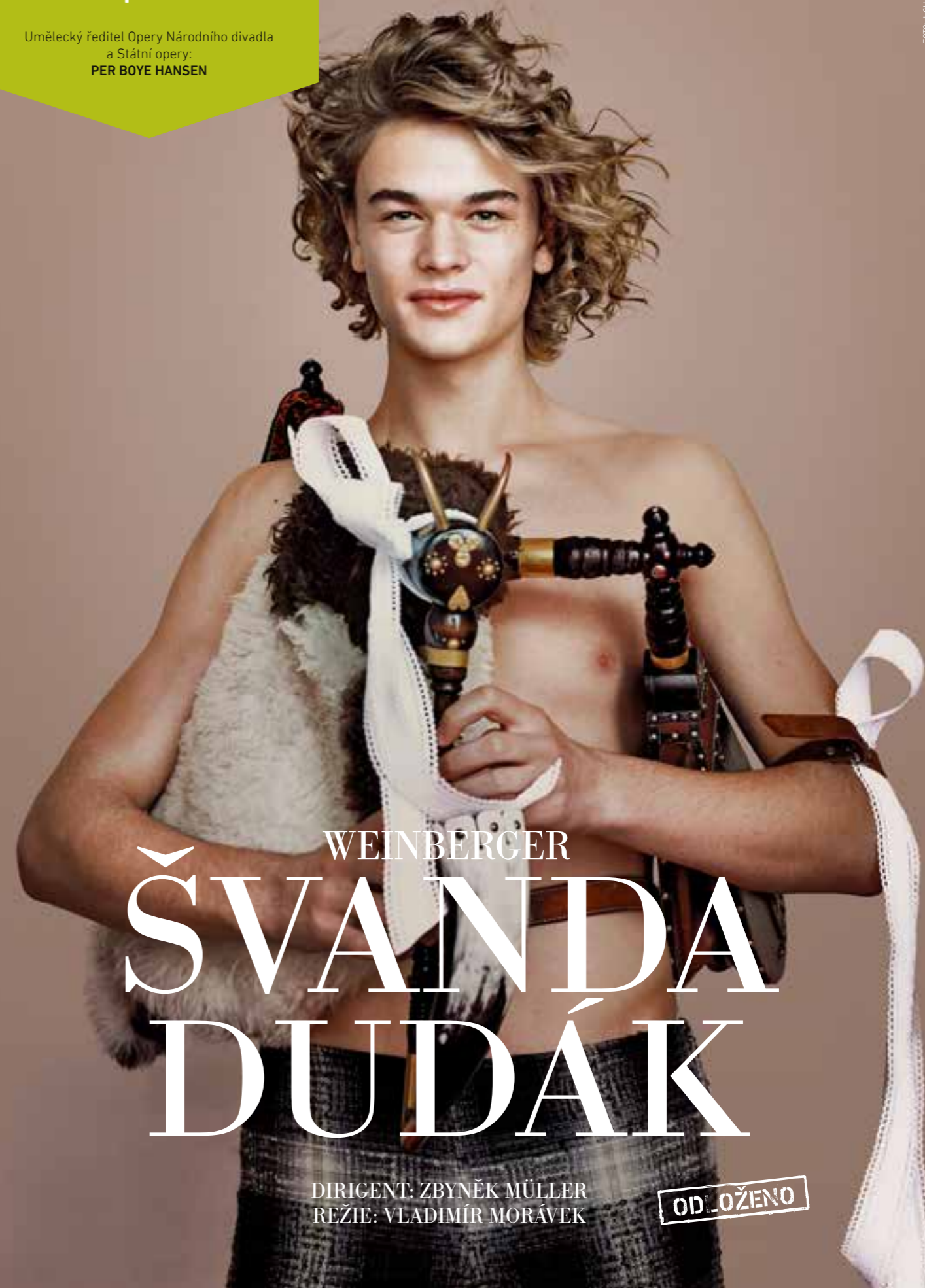

V PRVNÍ ŘADĚ
DOBRÝ
PARTNER.

AUTOCONT

Opera

Umělecký ředitel Opery Národního divadla
a Státní opery:
PER BOYE HANSEN

WEINBERGER
**ŠVANDA
DUDÁK**

DIRIGENT: ZBYNĚK MÜLLER
REŽIE: VLADIMÍR MORÁVEK

ODLOŽENO

Mediální partneři Opery Národního divadla a Státní opery:
Harmonie, Hudební rozhledy, Opera PLUS, KlasikaPlus.cz, Český rozhlas Vltava

Švanda dudák

Jaromír Weinberger

ODLOŽENO

Vladimír Morávek
Foto: H. Smejkalová

Švanda hraje pro radost

Na závěr května byla v Národním divadle naplánována premiéra opery skladatele Jaromíra Weinbergera *Švanda dudák*. Nepříznivá situace nám však nedovolila tento titul začít zkoušet, nicméně podařilo se jej přesunout na duben příštího roku. Fantastický operní titul příběhově navazující na známou Tylovu báchorku bude inscenovat český režisér **VLADIMÍR MORÁVEK**. Ten má s inscenováním „české klasiky“ bohaté zkušenosti a pražským operním divákům je dobře známý svým originálním a velkolepým divadelním pojetím. Na co se může publikum těšit tentokrát, na co jej režisér zve, a co si Vladimír Morávek myslí o opeře, se dozvíte v rozhovoru.

Po pěti letech se vracíte ke spolupráci s Operou Národního divadla. Jak se na ni těšíte?

Těším. Je hezké pobývat v prostoru, kde se Češové scházejí, aby vyslovovali taková ta slova jako Uvidění, jako Prozření a jako Odpuštění. Jako Radost. Do Zlaté kapličky dostane se dovnitř právě jen ten, kdo zazpívá.

Ve Stavovském divadle jste režíroval Mozartovu *Kouzelnou flétnu* a předtím v Národním divadle Pucciniho *Toscu*. Jak vnímáte odkazy těchto dvou divadelních budov?

A ještě v tom stejném Národním Verdiho *Macbetha* – docela jsem si tam tedy užil – propadávání se do snu na půdě těch domů. A má to tak být. Dostavit se tam večer vymustrovan, trochu nejistý, ale pak nádherné české hlasy poví vám něco, co s vámi zacloumá a změní vám průběh večera.

Zaujalo mě vaše motto: „Kdo do tebe kamenným divadlem, ty do něho alternativním.“ Jak chápete pojem „alternativní“. Co je a co už není alternativní divadlo?

Jde o to, že všechno nemusí být tak, jak se traduje. Jak se to objednává. Že ženu můžete poprosit o ruku buď tím, že jí dáte v kavárně Slavia ten škapulír s prstýnkem, anebo tedy nad Prahou proletí vzducholoď, na níž bude napsáno její jméno. Pan prezident v nějakém tom svém projevu přečte něco od Prousta. Vedení slonem sestoupíte zadním vchodem do Národního divadla. A tam se otevřou dveře, o kterých jste neměli tušení. Neznamená to vůbec, že ten hlavní vchod je špatný. Znamená to, že je hezké užít si i tamty vedlejší dveře.

Ve vaší režijní biografii se poměrně často objevují texty české dramatiky včetně děl „českých obrozenců“. Které aspekty vás na těchto dílech oslovují?

Myslím, že v tomto našem čase globalizace je hezké trvat si na tom, kdo jsme, odkud jdeme a kam. Posiluje nás to a zorientovává.

V databázi Divadelního ústavu jsem našla, že jste Tylova *Strakonického dudáka* režíroval v roce 1997 v hradeckém Klicperově divadle. Vzpomenete si na tuto inscenaci? V čem byla tato inscenace specifická?

Pavla Tomicová hrála Dorotku a hnala se za Ondřejem Malým, co hrál Švandu dudáka, s takovou vervou, že se člověk v jedné chvíli zalykal smíchem i dojetím. Někdo tam někoho miloval, že nešlo než zastavit provoz napravo nalevo. Ostatně ne nadarmo pointou toho zkoušení bylo, že si Pavla

Tomicová vzala Ondřeje Malého za manžela, vydrželo jim to pak dodneška – všem možným plískanicím navzdory.

Jak vnímáte *Strakonického dudáka* dnes?

Je to krásný příběh. A je o Češích. O Dorotkách. O lásce. O Tajemství. Náš nejrevolučnější čin myslím bude, že bychom rádi z této opery udělali po delším čase zas představení pro celou rodinu. Aby na něho tatínkové chodili meditovat o úloze Čecha na světovém kolbišti siločar, maminky aby se culily nad všemi těmi anekdotami o lásce v Čechách a děti aby žasly následkem všech těch tajemných přeletů andělů, a hlavně aby se smály, když všechna ta housátka někde se vyrojí. A když pak na konec políbí Ten správný Tu správnou, aby se celá rodina zatetelila, usmála se na sebe a chytila se za ruce.

Režii dramatických textů se věnujete častěji. Jak probíhají vaše přípravy k režirování opery? Jdete spíše po významu slova v libretu nebo se inspirováte hudbou?

Propadnu tomu rok a dva, pořád si to pouštím, pořád si to říkám a pak se mi zdají sny. V těch snech neplatí gravitace a jsou tam neobyčejně talentovaní lidé schopní velkých věcí. Tak já si to všechno pak zapíšu a vyřídím to na zkouškách.

V Národním divadle budete režírovat Weinbergerovu operu *Švanda dudák*. Jak na vás působí její hudba? A jaký je podle vás důvod, že je dílo u nás zřídka uváděno?

Ta hudba vás okouzlí. Ohromí. Hrála se jednu dobu s obrovskou vervou, pak ale přišel Hitler a co bylo bílé, prohlášeno najednou bylo jest za černé a tuhle křivdu se nepodařilo napravit až dotud – tedy alespoň v českém kulturním prostředí ne. Je myslím nejvyšší čas to učinit.

Operní *Švanda dudák* je volným pokračováním Tylova *Strakonického dudáka*. O čem tato opera vlastně je?

O tom, jak Švanda přemýšlí, co by ho ještě mohlo bavit, když už zdánlivě všechno má. A vtom nakoukne pokušitel Babinský a řekne mu „Opusť to, co miluješ“ a on jde a docela pak kouká, jak se to s ním veze. No ale Dorotka ho zachrání.

Vaše režie jsou poměrně spektakulární a plně „jevištního dění“ – můžeme se těšit – že také inscenace *Švandy dudáka* bude taková?

To je myslím té opeře třeba. Propadnutí do světa zázraků. Ta hudba to přímo diktuje.

Prozradil byste, na co se v chystané inscenaci můžeme těšit?

Na radost. Na zázračnost. Na neobvyklost. V letní verzi bychom pak rádi vzali diváky na výlet, před Historickou budovou nechali různá česká hrdla zvěstovati Ejchuchů a pak je hned zas vrátíme do divadla (do všech těch pohádkových světů), kam se jeden podívá, tam by měl být nějaký ten čert, zvířátek zástupy a pak se dokonce objeví i jelen zvíci devíti metrů v kohoutku... nepočítám-li ovšem paroží...

K inscenování operního žánru se pravidelně vracíte. V čem je podle vás tento žánr výjimečný a v čem třeba limitující?

Limitující není v ničem. Jen je to hodně ušlechtilá abstrakce. Abyste si ji mohli užít, musíte se umět opírat a musíte umět létat. Věřit. Nadchnouti se. To někdy bývá potíž v českém kulturním prostředí. Ale beru si na pomoc hodně mně drahých lidí schopných zázraku.

Chtěl byste potenciálním divákům *Švandy dudáka* něco vzkázat?

Tatínkové a maminky, až půjdete s těmi svými výrostky na tuhle pohádkovou operu, připravte si nějakou písničku. Otevře vám to dveře. A možná nakonec zachrání celý svět.

PS: Kdo na představení přijde s dudami a zahraje, aby mu to otevřelo dveře, usměje se na něho Eva Urbanová. Anebo Ester Pavlů. Ta se culí nádherně!

Denisa Rausch

Jaromír Weinberger
Foto: Archiv

musica non grata

Musica non grata ... a přece zní dál

Opera Národního divadla nabízí všem milovníkům hudby a divadla, všem, kteří se zajímají o kulturu, dějiny i současnost středoevropského prostoru, nový dlouhodobý projekt s názvem **MUSICA NON GRATA**. Čtyřletý cyklus operních inscenací, koncertních provedení oper a symfonických i komorních koncertů vzniká za podpory německého Ministerstva zahraničních věcí.

Jak napovídá název, ústředním tématem našeho rozsáhlého cyklu je „nežádoucí hudba“, tedy hudba, která měla být umlčena, zapomenuta, uzamčena v trezoru. Hudba, která už nikdy neměla zaznít. Hudba vytvořená těmi, kdo se z nejrůznějších důvodů zprotivili moci. Moci, která mnohé z nich umlčela či zcela zničila. Moci, která chtěla pošetile diktovat hranice svobody lidského ducha a jeho tvůrčích schopností.

Podtitul „... a přece zní dál“ možná mnohým připomene okřídlenou větu velkého italského fyzika 17. století Galilea Galileiho, postaveného pro jeho vědecké přesvědčení před inkviziční tribunál. Ať již ji pronesl sám Galilei, nebo je plodem pozdější legendy, věta „... a přece se točí“ přesně vystihuje onu „bezmoc mocných“, která je stále stejná v sedmnáctém i kterémkoliv jiném století našich dějin. Na skutečnosti, že se Země skutečně otáčí, nemohl nic změnit ani soud s Galileem, ani jeho vynucené odvolání svých názorů, ani doživotní domácí vězení ... Země se otáčí dál a hudba, podobná jinému živlu – vodě, si hledá cesty přes všechny překážky, obtéká mocné hory, přetéká hráze a míří dál, kam je jí libo.

V centru pozornosti projektu **MUSICA NON GRATA** stojí především hudba českých a německých autorů, kteří měli být umlčeni nacistickou ideologií ve 30. a 40. letech 20. století. Zdaleka nejde pouze o dnes již poměrně dobře známé tzv. terezínské autory Pavla Haase, Hanse Krásu, Gideona Kleina či Viktora Ullmanna, nýbrž o celou řadu dalších hudebníků, jejichž osud rozpínající se nacistický totalitní režim tak či onak poznamenal. Chceme připomenout životní cesty a umělecké kvality takových osobností, jako byli Franz Schreker, Erwin Schulhoff, Rudolf Karel, Emil František Burian, Karel Berman či Ludmila Peškařová, kteří byli pronásledováni pro svůj původ, politické postoje či odbojovou činnost, ale i těch, které totalitní režim donutil emigrovat a kteří našli nové zázemí a mnohdy i nové impulsy ve svobodném světě, jako Ernsta Křenka, Ericha Wolfganga Korngolda, Alexandra Zemlinského, Jaromíra Weinbergera, Bohuslava Martinů, Jaroslava Ježka, Vítězslavy Kaprálové, Paula Hindemitha, Kurta Weilla, Hannse Eislera, ale i např. slavných operetních autorů Emmericha Kálmána či Oscara Strause, a mnoha dalších.

Stranou našeho zájmu nezůstanou ani jedni z největších klasiků hudby 20. století jako Igor Stravinskij, Alban Berg či Arnold Schönberg – i jejich „zvrhlá“ hudba měla podle nacistické teorie zmizet ze světa. Přímo křiklavou absurditu nenávislné ideologie pak chceme ukázat i na příkladu dvou hudebních mistrů z těch největších – Felixe Mendelssohna Bartholdyho a Gustava Mahlera, jejichž dílo – zásadně formující evropské hudební dějiny – nemělo žádnou „rasovou kvalifikaci“...

Tvůrčí svoboda jednotlivce či jeho národnostní, sociální nebo rasový původ bývá trnem v oku jakémukoli totalitnímu myšlení, s jehož skrytými i docela otevřenými projevy se setkáváme ve svém okolí dodnes. Není to „pouhá historie“. **MUSICA NON GRATA** chce přitáhnout pozornost k tomu, co se v našem společném středoevropském kulturním prostoru ještě poměrně nedávno odehrávalo, a pokusit se přispět k tomu, aby potomci jednou nemuseli zopakovat chyby svých předků. Chce být ale také zároveň – a možná především – poctou hudbě, oslavou lidského umění, které se nenechá umlčet.

Ondřej Hučín

O KONCEPCI LOGOTYPU

Významově bohatá varianta, která odkazuje na křížek z notového zápisu, mříže vězení, stejně jako v době sociálních sítí nezbytný hashtag. Je to novodobý nápis na zdi a symbol svobody slova, nebo naopak dehonestující nálepka a prostředek k snadnému ovlivňování veřejného mínění?

Kdyby bylo nacistické hnutí na vrcholu dnes, bezpečyby by místo vylepování posměšných plakátů sdílelo desinformační odkazy pod hashtagem: #entartetemusíc.

Logotyp je postaven na písmu Futura, které vytvořil v roce 1927 věhlasný německý typograf Paul Renner. Původně se toto písmo mělo stát součástí nacistické vize nové estetiky, nakonec ale působilo příliš avantgardně a společně s autorem se ironií osudu stalo v Německu krajně nepohodlné. I z tohoto důvodu pro nás bylo první volbou.

Úryvek z doprovodného textu ke koncepci loga od autora loga studia Formata.

#operanámprozpívá

Je všeobecně známo, že hudba má protistresové účinky a pomáhá odbourávat negativní myšlenky. Pokud to tedy není například Wagner. Nebo Acher. Nebo Mahler. Zkrátka, skladatelé končící na -er jsou komplikovanější. Ale celkově vzato je všeobecně známo, že hudba má léčivé účinky, a to právě vyjadřuje naše současná kampaň #operanámprozpívá.

Jako vizuální vyjádření tohoto poselství jsme zvolili scénu z esteticky vytříbené inscenace slovenské režisérky Slávy Daubnerové *Výlety páně Broučkovy*, na níž sopranistka **Marie Fajtová** coby dokonalá Etherea promlouvá ke sboru přihlížejících mužů v bílých pláštích. Je zřejmé, že současná situace je ze zdravotnického hlediska vážná, ale podobně vážné mohou být dopady na psychiku nás všech – karantény, různá naskakující čísla atd. A zde právě podle našeho názoru může hudba a opera zpracovávající náměty často stovky let staré, čerpající z tisíciletých šťastných i tragických zkušeností lidstva, pomoci každému z nás. Někoho potěší česká lidová veselice od Bedřicha Smetany, jiný se zálibně pohrouží do děl těch komplikovaných pánů se jmény na -er.

Opera (která nám prozpívá!) jsou samozřejmě v neposlední řadě také umělci, kteří ji pro nás v Národním divadle hrají a zpívají. Jako řada z nás, jsou v současnosti doma a připraveni o to, co opera dává jim – tedy kontakt s vámi, s diváky, který je jim odměnou za jejich práci. Na své věrné publikum nicméně nezapomínají a posílají vám prostřednictvím Národního divadla pozdravy, z nichž výběr přinášíme na těchto stránkách. Jak videa, fotografie a vzkazy přicházejí, průběžně je nahráváme také na sociální síti.

Sledujte nejnovější aktualizace, a pokud se vám bude nějaký příspěvek líbit, můžete pod něj umělcům něco milého napsat.

Denisa Rausch

Fotopozdravy

Vážení operní diváci, musím přiznat, že už teď mi moc chybíte. Protože co se dá dělat, i to nejkrásnější operní dílo neznamená nic bez svých diváků. O to víc se na vás budu těšit v hledišti ND, doufám, jak nejdříve to bude možné. Svě neplánované volno využívám se svou rodinou a také přípravou na nové role. Prosím, noste roušky, chraňte své zdraví a brzy na shledanou! Hlavu vzhůru, to zvládnem!!!
Váš **JOSEF MORAVEC**

Záměrně nejmenovaná sólistka (**ALŽBĚTA POLÁČKOVÁ**) posílá hádanku. Na fotce je:
1) Mařenka
2) Hraběnka Almaviva
3) Rusalka

Videopozdravy

ALEŠ BRISCEIN momentálně tráví čas na chalupě se svojí rodinou, kde se kromě každodenního zpívání věnuje také prořezávání větví - inu, hrdinný tenor.

Dirigent **DAVID ŠVEC** tráví čas se svojí rodinou na chalupě. Stýská se jim po opeře, ale dokáží si poradit. Však se přesvědčte sami! V hlavních rolích vystupují: David Švec, jeho manželka, režisérka Magdalena Švecová, a jejich děti. Není pochyb, že opera jim prospívá.

Videopozdrav nám poslala **ANDREA TÖGEL KALIVODOVÁ**. Čury mury fuk!

Když je **ZDEŇKU PLECHOVI** teskno, zazpívá si song Louise Armstronga *What a wonderful world*. Určitě zvedne náladu i vám.

„Zpívejte si, smějte se, nebojte se a mějte se rádi,“ říká ve svém pozdravu **VANDA ŠÍPOVÁ**.

SIMONA ŠATUROVÁ přiletěla z Belgie do Čech. Těší se, až se zase setkáme v divadle.

>
Josef Svoboda
Foto: Archiv

Ke 100. výročí narození Josefa Svobody

V květnu 2020 plánovala Státní opera oslavit 100. výročí narození slavného českého scénografa **JOSEFA SVOBODY** obnovenou premiérou jednou z jeho památných inscenací – **TOSKOU**, kdy by využila jeho legendární výpravu z období Velké opery 5. května (dnes Státní opery). Premiéra této *Tosky* se uskutečnila v roce 1947. Svobodovu výpravu, která patří k nejvýznamnějším scénografickým činům českého poválečného divadla, obnovil v červnu 1999 žák prof. Josefa Svobody a tehdejší ředitel Státní opery Praha Daniel Dvořák. Věrná kopie výpravy, vytvořená ovšem již moderními technologiemi, přispěla k mimořádné popularitě této inscenace.

Josef Svoboda (10. 5. 2020–8. 4. 2002) jako scénograf začal působit v roce 1943. V roce 1945 nastoupil do nově vzniklého Divadla 5. května, kde se v r. 1946 stal šéfem výpravy a začal vytvářet první velké scénografie a seznámil se zde s předními českými režiséry Václavem Kašlíkem a Alfrédem Radokem. Po sloučení Divadla 5. května s Národním divadlem roku 1948 přešel Josef Svoboda do Národního divadla, kde začal působit jako zástupce šéfa výpravy. V letech 1951–1970 byl šéfem uměleckotechnického provozu. V letech 1970–1980 zastával post šéfvýtvarníka a 1980–1983 scénického výtvarníka. Od roku 1973 až do r. 1992 byl zároveň uměleckým šéfem Laterny magiky. V letech 1969–1989 působil jako profesor na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, 1975–1980 technický poradce Velkého divadla v Ženevě. Ve funkci šéfa umělecko-technického provozu ND si kladl za cíl proměnit dílny ND v moderně budovanou a organizovanou laboratoř, schopnou za účasti odborných a vědeckých ústavů zvládnout i nejnáročnější technické problémy moderní scénografie. V roce 1958 se podílel na projektu a realizaci scény Laterny magiky, vytvořené na principu polyekranu a zkonstruované při příležitosti výstavy EXPO 58 v Bruselu.

Josef Svoboda vytvořil výpravu pro více než sedm set inscenací. Scénu pro *Dona Giovanniho* navrhl celkem devětkrát – 1949 Ostrava, 1950,

1956, 1962, 1969, 1984 Národní divadlo v Praze, 1966 Theater am Goetheplatz v Brémách, 1971 Staatsoper ve Stuttgartu, 1990 Teatro Giuseppe Verdi v Triestu. Svobodovou první zahraniční operní scénografií se stala v roce 1958 *Rusalka* v Teatro la Fenice v Benátkách v Kašlíkově režii, kde inscenoval také světovou premiéru opery *Intolleranza 1960*, kterou napsal italský skladatel Luigi Nono. Z dalších zahraničních scén jmenujme např. Metropolitan Opera v New Yorku (*Carmen*, 1972; *Sicilské nešpory*, 1974, *Prodaná nevěsta*, 1978), Teatro alla Scala v Miláně (*Cardillac*, 1964; *Ohnivý anděl*, 1969 – neprovedeno; *Vojcek*, 1971; *Skrjabin: Báseň ohně*, 1972; *Podivuhodný mandarin*, 1980; R. Strauss: *Legenda o Josefovi*, 1981 – neprovedeno; *Labutí jezero*, 1982), Covent Garden v Londýně (*Žena bez stínu*, 1967; *Pelléas a Mélisanda*, 1969; *Nabucco*, 1972; *Tannhäuser*, 1973; *Prsten Nibelungův*, 1974–76; *Sicilské nešpory*, 1984), Staatsoper ve Vídni (*Idomeneo*, 1971; *Síla osudu*, 1989), Volksoper ve Vídni (J. Weinberger: *Švanda dudák*, 1963 – neprovedeno; *Rusalka*, 1964), Staatsoper Unter den Linden v Berlíně (*Faust a Markétka*, 1977; R. Petit: *Otto dix*, 1993; *Tajné manželství*, 1994), Deutsche Oper v Berlíně (*Hoffmannovy povídky*, 1969; R. Strauss: *Ariadna na Naxu*, 1970; *Z mrtvého domu*, 1981; M. Constant: *Profesor Neřád*, 1985; *Salome*, 1990), Komische Oper v Berlíně (*Trubadúr*, 1966), Bayreuther Festspiele (*Bludný Holanďan*, 1969; *Tristan a Isolda*, 1974), Grande

Opéra v Paříži (*Sicilské nešpory*, 1974; *Fantastická symfonie*, 1976; *Otello*, 1976), Staatsoper v Mnichově (Zimmermann: *Vojáci*, 1969; Dessau: *Lancelot*, 1971).

Jako scénograf spolupracoval s řadou významných osobností. Ze zahraničních režisérů to byli např. Sir Peter Ustinov (*Jolanta*, Opernhaus, Chemnitz, 1993; *Francesca di Rimini*, tamtéž, 1993), choreograf George Balanchine (*Náměsíčná*, Het Nationale Ballet, Amsterdam, 1964), Götz Friedrich (*Carmen*, Theater am Goetheplatz, Brémy, 1965; *Don Giovanni*, tamtéž, 1966; *Don Carlos*, Komische Oper, Berlín; *Prsten Nibelungův*, Covent Garden, Londýn, 1974–76; *Z mrtvého domu*, Opernhaus, Curych, 1978 a Deutsche Oper, Berlín, 1981; *Macbeth*, Staatsoper, Hamburg, 1980), Leonard Bernstein (*Carmen*, Metropolitan Opera, New York, 1972), Friedrich Dürrenmatt (*Achterloo IV*, Der Süddeutsche Rundfunk im Rokokotheater des Schwetzingen Schlosses, 1988), Armand Delcampe, John Dexter, Claus H. Drese, August Everding, Laurence Olivier, Giorgio Strehler, Roland Petit, Jean-Claude Riber.

Pro zajímavost uvedme, že v zahraničí navrhl výpravu pro tři inscenace Wagnerovy tetralogie *Prsten Nibelungův*: Covent Garden v Londýně (1974–1976), Grand Théâtre v Ženevě (1975–1977), Théâtre Antique ve francouzském Orange (1988).

Balet

Umělecký ředitel:
FILIP BARANKIEWICZ

V duetech je zachycena živá komunikace, jsou plné neočekávaných zvrátů, krásných krokových vazeb v neoklasickém duchu a obdiv vzbuzuje partnerská práce, kdy těla tanečnicků naplno absorbují zjitřené city. Tanečnice sklouzávají po podlaze a muži je často v nečekaný moment, v neobvyklém držení paží vyhadují vzhůru. Cranko netrvá na prudkém, rychlém finále sóla ani duetů. Naopak variace a zveřejky k závěru zpomaluje, čímž dosahuje vzácného okamžiku vzbuzujícího iluzi zastavení v čase...

Lucie Dercsenyiová, www.lidovky.cz

Oněgin

Choreografie: **John Cranko**
Hudba: **Petr Iljič Čajkovskij**
Úprava a instrumentace: **Kurt-Heinz Stolze**
Scéna a kostýmy: **Elisabeth Dalton**
Světelný design: **Steen Bjarke**
Výtvarný dohled: **Steen Bjarke**
Kostýmní dohled: **Diana Eckmann**
Nastudování: **Jane Bourne**
Hudební nastudování: **Václav Zahradník**
Dirigent: **Václav Zahradník, Sergej Poluektov**

Tančí sólisté a soubor Baletu Národního divadla
Hraje Orchester Národního divadla

UVEDENÉ V NEJBLIŽŠÍM
MOŽNÉM TERMÍNU

×
Nikola Márová a Danilo Lo Monaco
Foto: S. Gherciu

Dřevákový tanec s Marnou opatrností

Alina Nanu a Alexandre Katsapov
Foto: S. Gherciu

UVEDEME V NEJBLIŽŠÍM
MOŽNÉM TERMÍNU

Milí čtenáři, milovníci divadla a tance. Když jsme pro vás na začátku března připravovali první příspěvky do tohoto čísla našeho časopisu (včetně textu o komediálním baletu *Marná opatrnost*), netušili jsme, že za pár dnů vypukne virová nákaza a *opatrnosti* nebude nazbyt, zato uvádění našeho baletního příběhu se odloží. Také jsme doufali, že si na jaře, třeba právě při sledování *La Fille mal gardée*, budeme vzájemně předávat úsměvy, nikoli roušky, které úsměv zakryjí... Žádné z těchto omezujících opatření není *marné*, všechna mají svůj důvod. Přesto – anebo právě proto – nám dovoluňte, abychom vás článkem o slavné choreografii pohladili po duši a rozsvítili pro vás alespoň malé světýlko na konci tunelu.

Marná opatrnost je balet vlídný, plný slunce a naděje, a přestože nevíme, kdy vám ho znovu předvedeme, ten okamžik dříve či později nastane. Dříve či později se v divadle znovu sejdem, abychom se podělili o krásu a usmáli se na sebe po těžkých časech. Tak tedy... Frederick Ashton, jeden z nejvýznamnějších britských choreografů a autor populární verze baletu *La Fille mal gardée* (*Marná opatrnost*), podlehl kouzlu anglického venkova a malebné krajiny a vytvořil jeden ze svých nejkouzelnějších baletů. Příběh o „špatně střežené

dívce“, která si i přes „marnou opatrnost“ své podezřívavé matky vybojuje lásku k vesnickému chlapci, je oslavou nevinosti, mládí a čistě lásky. „Každý umělec vzdává hold přírodě. Moje *La Fille* je pastorální symfonií prostého člověka... Pobyť v přírodě mě vzrušoval a venkov byl jako sen,“ vysvětluje svou motivaci choreograf, jehož zdařilá verze oblíbeného baletu se od roku 1960, kdy měla premiéru v Londýně, těší neuchájecím zájmu diváků. Přestože původní balet v choreografii Jeana Daubervalova poprvé spatřil světlo světa ve Francii v době Velké

francouzské revoluce a poté byl průběžně přepracováván a inscenován, Ashtonovo ztvárnění je už půl století nejpoblíbenější. „Je to balet kouzelný a nevinný, o ničem jiném to není,“ vyjádřila se slavná ruská primabalerína Tamara Karsavinová, která Ashtonovu k vytvoření *Marné opatrnosti* inspirovala. Ústřední pár – „neopatrná“ a neposlušná dívka Lise a její milý Colas – jsou zosobněním nevinného mládí a radostné zamilovanosti, avšak kromě dojemné něžnosti můžeme v tomto nesmrtelném díle obdivovat především humor. Baletů, které by diváka

kvalitním způsobem pobavily, není zase tolik, a dokonce sám Ashton, jenž humor miloval, musel u svých raných prací čelit nařčením, že má sklon k povrchnosti. *Marná opatrnost* je však obecně považována za jednu z jeho nevirtuóznějších – a také nejveselejších – choreografií. Komický rozměr je na jevišti patrný prakticky neustále, ale jedním z nejvýraznějších momentů je v tomto směru dřevákový tanec Lisiny matky Simone, v němž se přísná nevrlá žena nechává strhnout mladickou rozverností a získává poněkud lidštější a mírumilovnější podobu. Stylizovaných lidových tanců je v Ashtonově choreografii víc – například pracovní tanec se srpy, jímž venkované slaví dožínky, nebo tanec kolem májky – a tvoří nedílnou součást příběhu. Tanec v dřevácích se však stal jedním z nejpozoruhodnějších a divácky nejdělejších okamžiků celé inscenace. Dřeváky bývaly v Anglii běžnou obuví, vesničané v nich vyko-

návali některé práce a považovali je za normální součást všedního dne. Někteří v nich dokázali i tancovat („clog dance“ se rozšířil hlavně v Lancashiru)... a právě o to se spolu se čtyřmi dívkami pokouší i matka Simone, kterou v pražském Národním divadle kromě prvního sólisty Giovanniho Rotola ztvárňují také dva baletní mistři a bývalí přední sólisté Alexandre Katsapov a Jiří Kodým. Pro oba je tato netypická postava, která dokáže rozesmát celé divadlo, určitým „završením kariéry“ a navzdory různým úskalím si ji vychutnávají. „Jsem rád, že máme na našem jevišti slavného Fredericka Ashtona,“ světuje se Jiří, „a zvlášť komediální role této staré dámy je pro nás se Sašou velkou výzvou i krásnou příležitostí, za kterou jsme vděční. Já jsem sice v *Marné opatrnosti* tančil už za studií, ale v životě bych si nedokázal představit, že se někdy předvedu jako matka Simone... a vidíte, kruh se uzavřel.

Kdysi jsem začínal ve sboru, pokračoval jsem menšími sóly a nakonec jsem se propracoval k významným hlavním rolím. Potom jsem interpretoval různá zvířata, nedávno pak lakomého protivu Scrooge v *Louskáčkově*, a tak už mi asi do sbírky zbývala jen zatrpklá stará ženská,“ dodává Jiří se širokým úsměvem. První matkou Simone v Ashtonově inscenaci se v šedesátých letech stal tanečník Stanley Holden, jenž byl také výborný stepeř a herec. „Stepovat musíte také trochu umět, to se vám při té roli velmi hodí,“ vypráví Saša Katsapov, který vzpomíná na inspirativní vedení choreoložky Jane Elliott, která Ashtonovu *La Fille* pomáhala inscenovat nejméně v deseti evropských souborech a před premiérou v Národním divadle na jaře roku 2018 přijela také do Prahy. „Náramně si to užívám. Když mi náš šéf Filip Barankiewicz oznámil, že mi Matku svěří, měl jsem obrovskou radost. Vezmu si paruku, kostým je to taková krásná travesti show, na které stojí celé představení. Nesmím ani na chvíli zaváhat, pořád musím myslet na to, že jsem žena, nesmí se ze mě najednou stát chlap...“ O svém dámském kostýmu pobaveně hovoří také Jiří Kodým: „S hraním žen nemám moc zkušeností, a když si musím rychle přezout dřeváky, mám co dělat, abych si na nohy vůbec viděl – molitanová prsa jsou objemná. Vycpaný máme i zadek, na hlavě máme paruku a na tváři tunu make-upu, takže se neuvěřitelně potím. A když nemáme dřeváky, máme zase boty na podpatku, takže žádná legrace. Doufám, že až se bude hrát, nebude moc teplo!“ Ať se podíváme na náročná pas de deux Lise a Colase, na jejich tanec s pentlí, na komediální výstup přihlouplého Lisina nápadníka Alaina nebo na zmiňovaný dřevákový tanec, je více než jasné, že účinkovat v *Marné opatrnosti* není nic jednoduchého, ačkoli jde o představení nadmíru odlehčené a diváci odcházejí s úsměvem na tváři. „Už když jsem Ashtonovu *Marnou* poprvé viděl v Kapském Městě před mnoha lety, napadlo mě, jak složitý ten balet je, a obdivoval jsem ho,“ líčí Saša Katsapov svůj zážitek ze začátku devadesátých let. Anglický divadelní kritik John Percival mu dává za pravdu: „Tančit v Ashtonových dílech nikdy nebylo snadné, variace mnohdy vypadají jednoduše, ale interpreti vědí, jak obtížné ve skutečnosti jsou...“

A tak se těšíme na další uvedení *Marné opatrnosti*, nově na prknech Státní opery, a vychutnejme si nejen rozsáhlý dřevákový tanec, ale všechny vrstvy a nuance přívětivého tanečního vyprávění. „Člověk se nikdy nemůže zavděčit všem... nicméně na tohle představení nechodí jen skalní baletní fanoušci, ale i „normální diváci“, které to zkrátka baví. A to jsem rád,“ uzavírá matka Simone alias Jiří Kodým.

Markéta Stinglová

Jiří Kodým
Foto: S. Gherciu

Spící krasavice

Baletní poselství princezny Aurory

Hudba: **Petr Iljič Čajkovskij**
Choreografie a režie: **Marcia Haydée**
Autor libreta: **Charles Perrault**
Scéna a kostýmy: **Pablo Nuñez**

Hraje **Orchestr Státní opery**

Česká premiéra
a další reprízy:
v sezoně 2020/2021
ve Státní opeře

ODLOŽENO

V rámci aktuálních událostí jsme byli nuceni zrušit plánovanou květnovou premiéru baletu *Spící krasavice*. Rušíme však pouze termín premiéry, uvedení tohoto výjimečného díla přesouváme na příští sezonu... Vždyť máme namalovanou scénu, naše dílny ušily již řadu kostýmů, fotili jsme vizuál a stále v přípravách pokračujeme... Takže těšit se na tuto nádhernou baletní inscenaci můžeme dál...

Vznik *Spící krasavice* se pojí s kontextem 19. století, který nyní – aktuálně – upadl v zapomnutí, ale lidská touha po životní harmonii a lásce zůstává. Umocněná hudbou Petra Iljiče Čajkovského je *Spící krasavice* nadčasovým poselstvím krásy a znovuzrození. Poselstvím, ve které věříme...

Spící krasavice, u nás známá jako *Šípková Růženka*, slaví letos sto třicáté narozeniny. Od své premiéry na scéně Mariinského divadla v Sankt Peterburgu roku 1890 procestovala všechny světadíly. Jako mistrovské dílo baletní klasiky se stala prubířským kamenem dokonalosti každého renomovaného baletního souboru.

Dva mistři svého oboru – hudební skladatel Petr Iljič Čajkovskij a choreograf a baletní mistr Marius Petipa, oba v té době na vrcholu svých tvůrčích schopností – ji vytvořili ve spolupráci s ředitelem Carských divadel Ivanem Vsevoložským.

Inspirací baletu byla francouzská Perraultova pohádka *La Belle au Bois Dormant* – *Kráska ve spícím lese*, později rozšířená v německém podání bratří Grimmů jako *Dornröschen* – *Šípková Růženka*. Příběh zlem očarované princezny Aurory – Jitřenky, která se probudí do nového života po stoletém spánku, vyjadřoval naději slavné *belle époque* z konce 19. století.

Baletní symbolikou své doby vzdával hold carskému majestátu Alexandra III., světové vzdělanosti a kultuře, reprezentované ve francouzském stylu doby Krále Slunce Ludvíka XIV. Její velkolepost zůstala do naší doby zachována v partituře, kde Čajkovskij na žádost autorů doprovází závěrečnou apoteózu baletu monumentální melodií francouzské hymny Bourbonů *Vive le roi Henry IV. – Vive la France*.

S proměnami dějin se původní podtexty baletu proměnily a francouzská hymna, zaměněná po Velké francouzské revoluci roku 1789 za *Marseillaisu*, doprovází v současnosti svatbu probuzené Aurory s Princem Désiré. Symbol klasického umění, antický bůh Apollon, ztělesněný v *Baletu noci* roku 1653 čtrnáctiletým Ludvíkem XIV. v postavě Krále Slunce, byl z apoteózy odstraněn. Zůstaly jen známé postavy Perraultových pohádek jako *Červená karkulka*, *Kocour v botách*, *Popelka*, *Paleček*, *Modrovous ad. Spící krasavice* v choreografii a nastudování Marcie Haydée ve stylu zářivého klasického tance vstoupí do repertoáru Baletu Národního divadla jako memento věčného boje dobra se zlem, víry v krásu a znovuzrození...

Jana Hošková

Protančíme tím

Divadlo bez diváků ztratilo smysl. Ale ono je to stejné i s ulicemi, které jsou prázdné, veřejný prostor ztichl, zmizel. Vnější svět se přesouvá do světů vnitřních, hledáme sami sebe, zpomalujeme a v srdcích nacházíme ohleduplnost, potlačujeme vlastní ega, učíme se žít teď a tady – a hlavně sami se sebou.

Za časů cholery napsal Alexandr Sergejevič Puškin v domácí karanténě svého *Evžena Oněgina*. My nyní, za časů koronaviru, stejného *Oněgina* nemůžeme hrát... Ale i tak, i když se bojíme, že následky budou veliké, my od divadla jsme snílci, věční optimisté... ze všeho zlého nakonec může vzejít něco dobrého. Ne všechny konce bývají tragické...

Pracovním nástrojem tanečníka je jeho tělo. Fyzická stránka jeho osobnosti je alfou a omegou tanečního umění. Tělo ve vynikající kondici, tělo připravené, zvyklé na pravidelnou zátěž, tělo, které na jevišti předává krásu, vypráví příběhy, propojuje se s duší a přináší zážitek. V rámci nutných opatření, ale i ve smyslu kolektivní zodpovědnosti a primární ohleduplnosti, jsme

divadla zavřeli, opustili baletní sály... šijeme roušky a s otázkami v očích sledujeme, kam svět spěje.

A zároveň víme, že musíme být připraveni... v Den D přijít na jeviště a pro své diváky tančit. Ve stejné kondici jako předtím. Přitom nevíme, jak dlouho to potrvá... Vymýšlíme plány, přesouváme repertoár, počítáme ztráty, hledáme východiska – ale vlastně jsme v situaci, kterou nikdo nezažil, díváme se dopředu – ale čas a prostor jako by nebyly... Je jen přítomnost a ta je nová a neznámá.

Víme, že musíme – každý sám za sebe – zůstat připraveni. Říká se tomu individuální plán, osobní zodpovědnost, pevná vůle... Tanečníci

musí – i v těchto podmínkách – dokázat, že jejich tělo neochabne – stejně jako mysl a (psychické) zdraví nás všech. Je to těžký úkol. Je to výzva...

Věříme, že z této zkoušky vyjdeme do světa, který alespoň v nějakých obrysech bude připomínat ten, který jsme nyní museli opustit. Vejdeme do divadel, zvedneme oponu – na-dechneme se a budeme moci hrát, tančit. Pro vás, naše diváky. Vyprávět srdcové příběhy, dávat vám velké prožitky.

Zase se dotkneme krásy a umění...

Moc se na to těšíme!
Prostě: Protančíme tím!

Pablo Nuñez
Foto: M. Divíšek

Čas krize nabízí přestávku pro zamyšlení. Obvykle jsme příliš zaneprázdnění sháněním věcí, protože si myslíme, že nám přinesou štěstí a úspěch, místo toho, abychom si našli čas na to nejdůležitější: propojení, budování společenství a vzájemnou pomoc. Potřeba jednotného ducha pospolitosti je nyní větší než kdykoli jindy. Snad se tedy nečekaným pozitivním účinkem viru stalo to, že nás přinutil se zastavit, probudit se a začít vnímat svět kolem; navázat s lidmi upřímnější vztahy a snažit se být velkorysí, vlídní a soucitní.

Ještě nedávno jsme s vámi mohli sdílet naše umění, předávat emoce a sklízet radost ze společných zážitků. Ale i když mluvíme o abstraktních hodnotách, jsme lidé – tanečníci s vůlí a talentem, tvůrci s vizemi a ideály, hudebníci s harmonickou duší... možná snílci, trochu podivíni, ale především umělci s velkou láskou k divadlu: zapálení, hořící...

Není to tak dlouho, co jsme pro vás tančili. Naplňovali jsme představy choreografů: Kylián, Spuck, Bigonzetti, Cranko... Šli jsme na hranice svých fyzických, ale i duševních možností – proměňovali jsme vás i sebe. Dotýkali jsme se věčnosti... Nyní – ztišení čekáme... připravujeme se a věříme, že opona se zase zvedne a my, umělci na jevišti, budeme moci s vámi, diváky v hledišti, znovu sdílet společné chvíle...

V tomto okamžiku se Covid-19 týká nás všech. Nyní, kdy jsou lidé na celé planetě kvůli karanténě oddělení, je dobré si uvědomit, co nás propojuje. V sezonách 2018/19 a 2019/20 jsme pro vás uvedli šest premiér a odehráli 127 + 81 představení pro 95 154 + 67 819 diváků, vystoupili na jevištích tří kontinentů, spolupracovali jsme více než s dvacítkou choreografů a inscenátorů čtrnácti národností...

Balet Národního divadla je tvořen 82 profesionálními tanečnicíky původem z celého světa...

Skutečný svět je nyní chladný a my ho musíme zahřát snovým světem tance...

Budme stateční a neztrácejme naději. Protančíme tím...

Protančíme tím!

#protancimetim
#dancethroughit

V době, kdy vychází toto trochu zvláštní číslo našeho časopisu, jsou divadla zavřená a svět se změnil. Doufejme, že jen dočasně a že zůstane jen to pozitivní. Pojďte se spolu s námi ohlédnout na události nedávné, na události, kdy bylo divadlo plné umělců a především diváků. Na brzkou shledanou!

Premiéra baletu Oněgin

Slavná choreografie Johna Cranka s příběhem podle A. S. Puškina se po patnácti letech vrátila na repertoár Národního divadla.

- 1 Mathilda Nostitzová, dáma s titulem „Významná česká žena ve světě“
- 2 Správní ředitelka ND Tamara Čuříková a český matematik a mecenáš Karel Janeček
- 3 Ředitel Taneční konzervatoře v Praze Jaroslav Slavický a choreograf Libor Vaculík
- 4 Velvyslanec Velké Británie J. E. Nicholas Stewart Archer a velvyslanec Maďarska J. E. Miklós Boros
- 5 Tvůrci a účinkující po premiéře na scéně
- 6 Umělecký ředitel Baletu Filip Barankiewicz a ředitel Národního divadla prof. Jan Burian
- 7 Velvyslanec Francie J. E. Roland Galharague
- 8 Herečka Marie Drahokoupilová
- 9 Herec Jiří Lábus

Koncové světlo

Činohra ND premiérovala na Nové scéně *Koncové světlo*, inscenaci, která se dotýká tabuizovaného tématu smrti.

- 10 Děkováčka
- 11 Režisér inscenace Jan Frič
- 12 Umělecký ředitel Činohry Daniel Špínar
- 13 Členka Činohry Jindřiška Dudziaková
- 14 Tanečník Vlastimil Harapes

Tradiční smetanovské matiné

V Národním divadle se uskutečnilo ve spolupráci se Společností B. Smetany a Hudební a taneční fakultou Akademie múzických umění Matiné ke 196. výročí narození Bedřicha Smetany. Na programu bylo *Trio g moll, op. 15, pro klavír, housle a violoncello* a scény z *Prodané nevěsty*.

- 15 Závěrečný potlesk pro účinkující

Jaroslav Vojta † 50 let

Vzpomínáme

JAROSLAV VOJTA

Jaroslav Vojta (27. 12. 1888–20. 4. 1970), herec, po působení v jiných divadlech se r. 1925 stal členem ND (do r. 1959). Uplatnil se i ve filmu. Pocházel z herecké rodiny, kam patřila i Marie Spurná, Terezie Brzková či Otýlie Beníšková. Z rolí: Jakub Bušek (*Naší furianti*), Braha (*Lucerna*), Vávra (*Maryša*), Falstaff (*Král Jindřich*), Sarka-Farka (*Hrátky s čertem*). Na snímku jako Corin, *Jak se vám líbí*, 1947.

Gratulujeme

ZORA JEHLIČKOVÁ

Zora Jehličková (10. 4. 1950), sólistka Opery ND v letech 1974–1992, poté členka Státní opery Praha, dcera pěvkyně Evy Hlobilové. Z rolí: Terinka (*Jakobín*), Micaela (*Carmen*), Taťána (*Evžen Oněgin*), titulní Rusalka, Mařenka (*Prodaná nevěsta*). Na snímku jako Nataša, *Vojna a mír*, 1970.

Zora Jehličková * 70 let

Marie Veselá * 85 let

MARIE VESELÁ

Marie Veselá (7. 4. 1935), sólistka Opery ND (1969–1994). Uplatnila se v opeře české i světové a na koncertních pódiích, věnovala se rovněž písňové tvorbě. Z rolí: Závěš (*Čertova stěna*), Panna Róza (*Tajemství*), Ježibaba (*Rusalka*), Buryjovka (*Její pastorkyňa*), Carmen, Eboli (*Don Carlos*), Olga (*Evžen Oněgin*), Pavlína (*Piková dáma*), Cherubín (*Figarova svatba*), Flos-hilde (*Zlato Rýna*). Na snímku jako Káča, *Čert a Káča*, 1966.

JAROSLAVA TVRZŇKOVÁ

Jaroslava Tvrzňková (17. 4. 1940), členka Činohry ND od r. 1965 do 1981, kdy emigrovala i se svým manželem, hercem Martinem Štěpánkem. Z rolí: Ofélie (*Hamlet*), Helena (*Sen noci svatojánské*), Doroška (*Strakonický dudák*), Myška (*Kočí číhra*). Na snímku jako Rozárka, *Paličova dcera*, 1973.

Jaroslava Tvrzňková * 80 let

Tomáš Němeček * 85 let

TOMÁŠ NĚMEČEK

Tomáš Němeček (15. 3. 1935), herec, tanečník, do Baletu ND angažován r. 1957. Hostoval též s úspěchem v Německu, Holandsku a Švýcarsku. V ND r. 1986 ukončil svou taneční kariéru, ale dále působil mj. jako inspektor hlediště, a to nejprve v tehdejší Smetanově divadle a SOP, poté v ND.

95. narozeniny Miloše Nesvadby

Miloš Nesvadba (17. 4. 1925), herec, spisovatel, ilustrátor, ale také divadelní a televizní scénograf, se dožívá 95 let. K jeho jubileu přejeme hodně zdraví a radosti ze života!

Nesvadbova studia na konzervatoři přerušila německá okupace. V letech 1945–1948 byl členem Souboru Jindřicha Honzla, Studia mladých ND. V roce 1948 přešel do Činohry ND a v angažmá byl do roku 1990, poté byl jmenován čestným členem. Za téměř šedesát let zde vytvořil řadu větších i menších postav (např. hrál Michala, později Kláska, později Pana France a Žána (*Lucerna*), Slimáka, později Novináře (*Ze života hmyzu*), Van der Lubbeho (*Ďábelský kruh*), Všudybyla (*Středem země do Afriky*), Kupce (*Komedie omylů*) a jiné. V zábavních TV pořadech pro děti vystupoval jako „Pan malíř“. Byl u založení humoristického časopisu Dikobraz, patří k nejznámějším ilustrátorům knížek pro děti (ilustroval jich víc než padesát). Jeho kresby se objevovaly a objevují ve všech dětských časopisech, které kdy v naší republice vyšly. Za dětmi také po mnoho let jezdil hrát pohádky a malovat. Za léta prožitá v Národním divadle vytvořil obsáhlou galerii karikatur svých divadelních kolegů.

Miloš Nesvadba v titulní roli Hadriána z Římsů. K této inscenaci z r. 1972 navrhl také výpravu. Foto: J. Svoboda

TEĎ MUSÍ HRÁT,
ALE POTOM SI
JE DOČTE

DNES

DERMACOL
PRAGUE

BESTSELLERY

V PODKLADOVÝCH BÁŽÍCH
POD MAKE-UP

- dokonalé vyhlazení pleti
- delší výdrž vašeho make-upu
- zabraňuje usazování make-upu

Zmatňující Vyhlažující Rozjasňující Omlazující

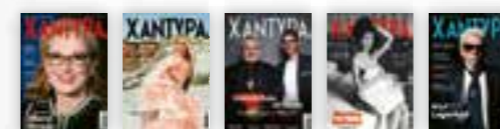
Divadelní kostýmy
vám nepošleme.
Datové soubory ano.

 uschovna.cz

XANTYPA

ČESKÝ | NEZÁVISLÝ | SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK

www.xantypa.cz

předplatte si Xantypu

H
Harmonie

Hana Blažíková

**Vaše oči do světa
klasické hudby**

www.casopisharmonie.cz

Nakladatelství Muzikus

Foto © Vojtěch Haník

The Metropolitan Opera **HD LIVE**

**SEZÓNA 2020-21
PŘEDPRODEJ
ZAHÁJEN**

PŘÍMÉ PŘENOSY
Z METROPOLITNÍ OPERY
DO VAŠEHO KINA

10. 10. 2020 G. Verdi: **AIDA**
7. 11. 2020 G. Verdi: **TRUBADŮR**
12. 12. 2020 L. van Beethoven: **FIDELIO**
16. 1. 2021 W. A. Mozart: **KOUZELNÁ FLÉTNA**
30. 1. 2021 Ch. Gounod: **ROMEO A JULIE**
27. 3. 2021 W. A. Mozart: **DON GIOVANNI**
17. 4. 2021 J. Heggje: **MRTVÝ MUŽ PŘICHÁZÍ**
24. 4. 2021 R. Strauss: **ŽENA BEZE STÍNU**
8. 5. 2021 G. Verdi: **NABUCCO**
22. 5. 2021 V. Bellini: **PIRÁT**

www.metopera.cz

Office DEPOT – Office Depot uvádí –

KANCELÁŘ BEZ STAROSTÍ

– v hlavní roli –

PAPÍRY A TONERY
KANCELÁŘSKÉ POTŘEBY
TRÍDĚNÍ A ARCHIVACE
DROGERIE A OBČERSTVENÍ

– dále účinkují –

PRONÁJEM TISKÁREN
NÁBYTEK NA MÍRU
OOPP
PRINT MANAGEMENT
OFFICE CLOUD
IT SLUŽBY

GARANCE ZÍTRA NEBO ZDARMA
MODERNÍ SKLADOVÝ SYSTÉM
VLASTNÍ DISPEČINK A ŘIDIČI
INTERNETOVÁ NÁKUPNÍ GALERIE
STROMY PRO ŽIVOT
SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

Přejeme dokonalý zážitek na
OFFICEDEPOT.CZ

VSTUP VOLNÝ

NÁRODNÍ DIVADLO
137. SEZONA ND
INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ NÁRODNÍHO DIVADLA

Ředitel ND: prof. MgA. Jan Burian
Umělecký ředitel Činohry: Daniel Špíner
Správní ředitelka Činohry: Jana Dvořáková
Umělecký ředitel Opery Národního divadla a Státní opery: Per Boye Hansen
Správní ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery: Bohdana Malik
Hudební ředitel Opery ND: Jaroslav Kyzlink
Hudební ředitel SO: Karl-Heinz Steffens
Umělecký ředitel Baletu ND: Filip Barankiewicz

Vychází 10x ročně, Praha
Vydavatel: Národní divadlo
Ostrovní 1, 112 30 Praha 1, T 224 901 537
IČ 00023337

ISSN: 1212-1045, MK ČR E 12722

Redaktoři a autoři informačních textů souborů (není-li uvedeno jinak):

Činohra, Nová scéna a Laterna magika:
Kateřina Ondroušková, T 224 901 236, k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz
Kristýna Klimešová, T 224 901 407, kr.klimesova@narodni-divadlo.cz
Lukáš Novosad, T 224 901 263, l.novosad@narodni-divadlo.cz
Lucie Kocourková, M 601 338 154, l.kocourkova@narodni-divadlo.cz
Opera: Denisa Rausch, T 224 901 715, d.rausch@narodni-divadlo.cz
Balet: Kateřina Hanáčková, T 224 902 527, k.hanackova@narodni-divadlo.cz
Obchodní informace: Martina Cilková, T 224 901 520, m.cilkova@narodni-divadlo.cz
Redakce programových stránek: Markéta Houdková, T 224 901 603, m.houdkova@narodni-divadlo.cz
Distribuce: T 224 901 448, info@narodni-divadlo.cz

Odpovědná redaktorka: Dana Flidrová, d.flidrova@narodni-divadlo.cz, T 224 901 537
Grafická úprava: Petr Huml, Formata

Toto číslo vychází pouze v elektronické podobě: 1.4.2020
Redakční uzávěrka: 23.3.2020
Programová uzávěrka: 31.3.2020
Příští číslo vyjde: podle aktuální situace

Raiffeisen BANK

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

PIETRO FILIPI

PARTNEŘI INSCENACÍ

PARTNER PREMIÉROVÝCH VEČERŮ

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOWŠTÍ

Prof. Dr. Dajda Altenburg-Kohl

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACÍ

mediální skupina **mafra**

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

Český rozhlas

Těšíme se na vás

VAŠE DIVADLA

#spolecnetozvladneme

